

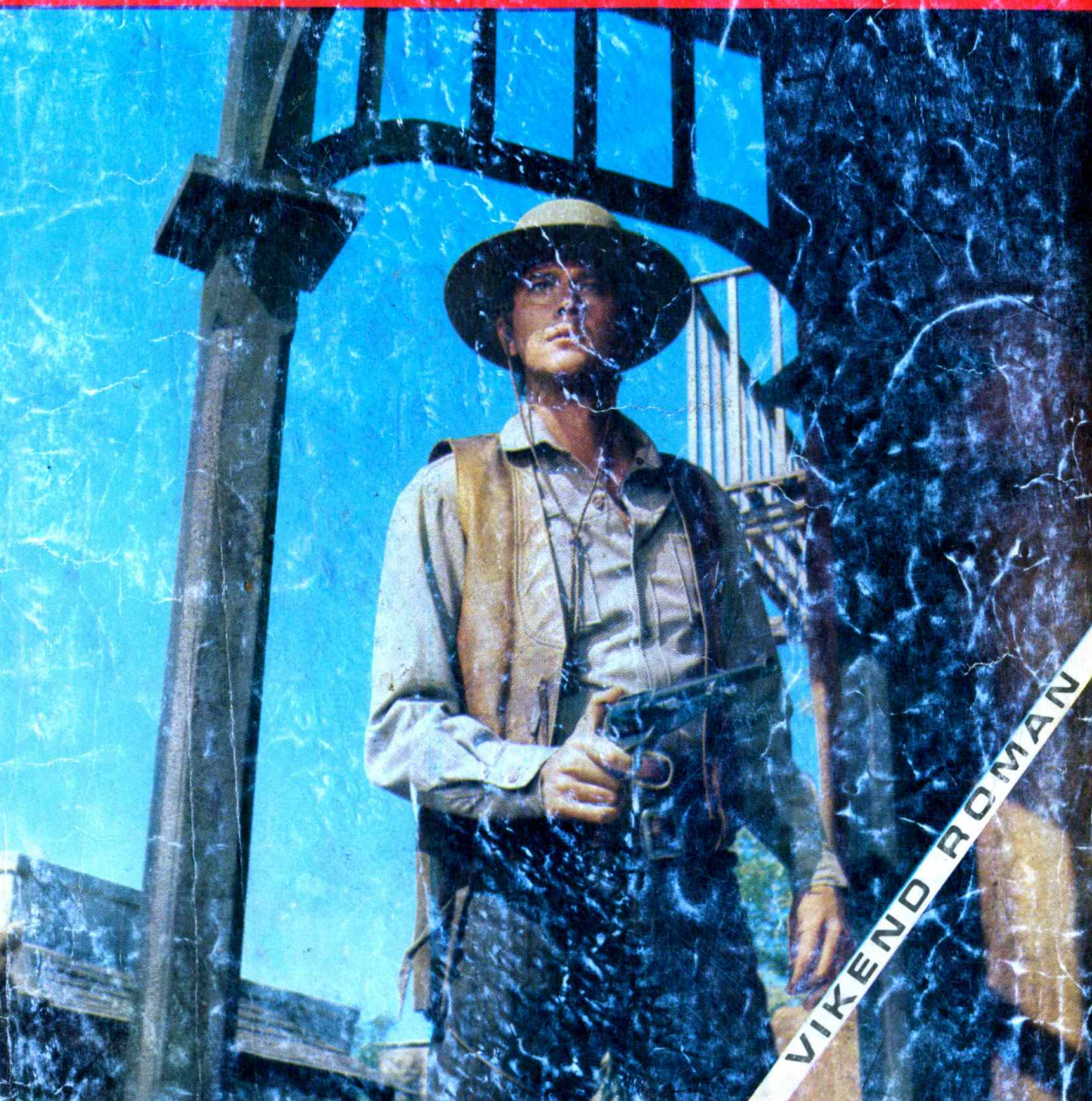

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ: 41

CENA 1 D.

VIKEND ROMAN

NOĆ U SIAUKS SITIJU

**ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU
CRTANIH ROMANA**

CRTANI ROMANI

CENA 1 D.

173

**SMRT
KARERIJI**

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

Naslov originala:

William Mark:

Missouri Melodie

Copyright 1969 by Martin Kelter Verlag

NOĆ U SIJUKS SITIJU

Stari brod se sporo valjao Misurijem. Već mnogo godina su ogromni točkovi „Ujaka Sama” svojim lopatama sekli plave vode ove velike reke.

Kapetan Džonson je stajao gore, na zapovedničkom mestu, gledajući preko pramca broda. Sedobradi čovek je upravljao ovim brodom od dana kada se zaposlio kod Sent Luis Kompanije.

Napred, pored krme, sedeo je čovek koji je iz džepa izvadio jednu veliku crnu cigaru i zapalio je. Bio je visok, širokih ramena a uskih kukova. Lice mu je bilo opaljeno od vetra a pogled tamno plavih očiju bio mu je uperen u daljinu. Crni šešir je navukao na čelo. I marama uvučena u plavu košulju bila mu je crna, kao i pantalone koje su bile prevučene preko čizama. Oko struka je nosio opasač od bivolje kože sa dva velika revolvera.

U crvenom salonu broda bilo je veoma živo. Šest stolova, presvučenih zelenom čojom, bili su zauzeti. Radoznali posmatrači su se gurali čak do hodnika.

Jedan debeljko zajapurenog lica crvenog od uzbuđenja upravo je drhtavim rukama dohvatio kartu koju mu je dobio herkulski građen čovek svetlo plave kose.

Debeljko po ko zna koji put obrisa znoj sa svog kao rak crvenog lica pa prostenja:

— Idem!

Na licu plavokosog diva, koji je sedeo naspram njega pojavi se jedva vidljiv smešak.

— U redu, mister, dupliram!

Debeli Džozef Kornvol zastao je zaprepašćeno.

— Duplirate? — dahtao je. — Ali, mister...

— Zovem se Sleiter. Džon Sleiter — objašnjavao je kockar. — Prijatelji me zovu Džoni.

Opet se na njegovom, iako ne starom, ali ipak izbornom licu pojavio neprijatan osmeh.

Sleiter je bio profesionalni kockar. Još pre jednu deceniju napustio je ranč svoga oca da bi živio od kocke. On je bio poznat na brodovima koji su krstarili Misurijem. Vlasnici kockarnica rado su ga viđali jer je u salunima stvarao štimmung. Kapetani su ga manje voleli. Već je više puta taj kockar bio izazivač neprijatnih događaja. Pre nepunih pola godine, ovde na brodu, ubio se jedan vlasnik plantaže iz Lujzijane. Taj čovek nije bio baš naročito bogat. Pošao je a Dakotu da potraži jednog prijatelja od koga je hteo da pozajmi novac za

svoju farmu. Za nepuna tri sata izgubio je ne samo sav novac već i svoju malu plantažu pamuka.

Pre godinu dana došlo je u Sijuks Sitiju do sudskog procesa. Jedan rančer iz Kanzasa je optužio Džona Sleitera zbog varanja na kartama, ali nije uspeo ništa da dokaže.

Možda je kockar najviše bio opasan zbog toga što je imao partnera Džima Dudija.

Dudi je bio tamnopusat čovek, sjajne crne kose i debelih usana. Bio je tip Meksikanca. Kao senka je pratio kockara i uvek kada bi Sleiter igrao poker nalazio bi se negde u blizini.

Kada je pre tri godine, dve milje od Dakote, pronađen mrtav teksaški odgajivač stoke Tim Heket, šaputalo se: „Džim Dudi je to sredi“.

I dole, kod Blera, izvučen je iz grmlja pored obale jedan čovek sa nožem u leđima. Kormilar sa „Ujaka Sema“ je u njemu prepoznao putnika koji se popeo na brod kod Omahe.

Sada je već jedan sat Sleiter obrađivao onog trgovca iz Memfisa. Kornvol je bio vlasnik velike tekstilne radnje u Memfisu. Bio je na putu za Sijuks Siti. Išao je na svadbu svoje mlađe sestre.

Oduvek je kocka bila slabost tog trgovca. Zato ni danas nije mogao da odbije ponudu Sleitera da odigraju jednu „igricu“. Ova „igrica“, koja je trajala tek jedan sat, dovela ga je na ivicu propasti. Posle nekoliko dobitaka u početku igre, počeo je znatnije da gubi, pa je pokušavao to da ispravi sa sve većim ulozima.

Sleiter je zastao. Njegovo lice bilo je bezizražajno, iako je trgovac stalno povećavao ulog. Bilo je to sasvim po želji tog kockara: on je dobro poznavao svoje žrtve. Godinama je studirao ljude za koc-

karskim stolovima i znao je — ako su se zagrejali — nisu mogli da se zaustave u igri, Sleiter je zato i odabirao samo takve igrače.

Kornvol je izgubio sav svoj novac. Već je napisao četiri priznanice.

Još nije bilo kasno da stane. Još uvek je bio vlasnik one lepe tekstilne radnje u Memfisu. Ali izbežumljeni čovek je igrao dalje. Stavio je na kocku poslednje što je imao — i izgubio.

Kockar je mirno strpao „dobit“ u džepove, hladno se nasmešio Kornvolu i već se obazirao za nekim novim igračem.

Jedan ričokosi Irac je sve vreme posmatrao igru stojeći iza Kornvola.

Sleiter strpa jednu dugu, tanku virdžiniju među zube i promrmlja.

Žao mi je, Kornvol, ali moraćete da oslobodite mesto. Očigledno onog džentlmena iza vas interesuje vaša radnja, ako bude imao sreću da je zaradi na kocki.

Kornvol je odsutno buljio u kockara. Još uvek nije mogao sve to da shvati.

Do đavola, pa on je bio uništen! Izgubio je sve, baš sve. Novac, kuću, pa čak i tekstilnu radnju. Ovaj plavokosi momak, što se cerekao preko puta njega, sve mu je oduzeo!

Trgovcu se činilo kao da se probudio iz nekog teškog sna.

Pa to je bilo nemoguće!

Šta će reći Ejn — svojoj ženi? A Džimu i Frenku — svojim dečcima! Pa Liz, njegova lepuškasta šestogodišnja ljubimica, koja je bila tako ponosna na to što je pripadala najuglednijoj porodici u gradu? Šta li će reći njegova sestra Pegi u Sijuks Sitiju?

Trgovac je s mukom ustao. Ruka, kojom se pridržavao za rub stola, je drhtala. Džo Kornvol je bio na

kraju svojih snaga. Napustio je salon i kroz uski hodnik izašao na palubu.

Mutnog, izgubljenog pogleda zabuljio se u Misuri.

Nesvesnim pokretom je izvukao iz džepa mali revolver tipa „Kloutverlif“. Drhtavim prstima nategao je oroz i podigao oružje ka slepoočnici.

Pucanj je jasno odjeknuo preko reke.

Mali revolver je ispao trgovcu iz ruke i odleteo u vodu, gde je odmah potonuo.

Kornvol se lagano okrenuo. Na pet jardi iza njega stajao je jedan čovek. Bio je visok, mršav i imao je lepo blede lice sa svetloplavim prodornim očima. Na sebi je imao elegantno crno odelo, sašiveno u Sent Luisu po najnovijoj modi, blistavo belu košulju i kao rubin crvenu mašnu. Njegove crne čizme bile su izglacane i izgledale su sasvim nove. Sve je na tom čoveku bilo elegantno, čisto i nekako hladno.

Tek sada je trgovac primetio u ruci toga čoveka veliki revolver kalibra četrdesetpet iz koga je ovaj izbacio praznu čauru i zamenio je punom.

Stranac mu je lagano prilazio. Kad je zastao na jednu i po jardu pred trgovcem, ovaj je nehotično zaustavio dah. Strančev pogled ga je prožimao do srži. Trgovac konačno promuća:

— Zašto ste to učinili?

Stranac pogleda u reku.

— Šteta za onaj lepi revolver — odgovorio je promuklim glasom.

Kornvol ga je pažljivo posmatrao.

U taj mah se iz hodnika pojavio onaj čovek koji je sedeo kod krme. Samo ih je pogledao i opet nestao.

Ali zato je doleteo mister Džonson u pratnji prvog oficira. Iz mašinskog odeljenja izašao je i jedan

čovek garava lica, a onda su naišli i drugi ljudi iz salona.

— Šta se desilo? — pitao je kapetan.

Stranac se okrenuo i oslonio se na ogradu. — Pojavila se jedna leteća riba. Kladili smo se da li se riba može pogoditi revolverom.

Džonson skida kapu i obriša čelo. — Gluposti — promrmlja i vrati se na komandni most. I ostali ljudi su se razišli.

Kornvol pogleda stranca.

— Zašto ste to učinili? — upita ponovo.

— A šta je drugo trebalo da im kažem? Opklada je dobar izgovor za svaku priliku.

— Ne mislim na to — odgovori Kornvol muklo. — Vi znate vrlo dobro na što sam mislio. Zašto ste me sprečili?

Stranac pokaza preko vode. — Vidite li ona brda tamo? Pre pet godina sam bio tamo u jednoj brvnari. Bila je zima. Divljač je dolazila sve do brvnare. Jednog dana došao je i jedan Indijanac. Bio je sed i izborana lica. Pokazao mi je kako se štavi koža i kako se stare kartonske patrone mogu ponovo upotrebiti, kako se lije sačma i kako se pripremaju luk i strele.

— Zašto mi sve to pričate? — prekide ga Kornvol.

Stranac izvadi iz džepa srebrnu tabakeru, otvori je i pruži Kornvolu.

— Hvala, ne pušim. Srčani sam bolesnik.

Stranac stavi cigaretu u usta, pa zapali šibicu na način koji se ne bi mogao imitirati i dok je pripalji-vao cigaretu reče:

— Vi ste srčani bolesnik? A ipak se upuštate u tako napetu igru.

Kornvol se okreće.

— Mora da sam poludeo, mister...

Stranac odmahnu glavom.

— Niste. Samo ste dozvolili da vas onaj plavi navuče na igru.

Trgovac ponovo osmotri stranca. — I vi se kockate?

— Aha — odgovori čovek. — Ako se u ovoj zemlji ne kocka?

Kornvol je stajao oslonjen o ogradu, buljeći u vodu.

— Ipak bih želeo da znam zašto ste mi izbili revolver iz ruke.

— Zato što samoubistvo izgleda veoma ružno. Samoubistvo je kukavičluk. Ja mrzim kukavičluk. Sem toga, obično stvari nisu tako crne kako na prvi pogled izgledaju.

Kornvol pokaza prema brdima. — To ste verovatno tamo gore naučili? — reče on sa gorčinom.

Stranac ga pogleda. — Aha, tamo sam to naučio.

— Slušajte, mister — Vi ste još mladi, možda trideset pet...

— Mladi — odgovori stranac hladno.

— Eto vidite. Ja imam pedeset pet, imam bolesno srce i potpuno sam uništen.

Stranac ga odmeri od glave do pete.

— Niste vi srčani bolesnik. To je divno što ste doživeli pedeset pet godina. Za moj pedeset peti rođendan ću sigurno već dvadeset godina biti u grobu. A što se tiče toga da ste uništeni...

Kornvol mu pruži drhtavu ruku. — Dobro, dajte mi ipak jednu cigaretu. Ranije sam pušio s vremena na vreme.

Stajali su pušeci, oslonjeni o ogradu jedan do drugog. Posle nekog vremena stranac reče:

— To što ste izgubili na kartama čemo malo proanalizirati.

— Kako to mislite?

Stranac baci pikavac preko ograde i okrene se.

— Možete posmatrati.

Kornvol potrča za njim i uhvati ga za ruku. — Slušajte, mister! Vi

ste me, možda, sačuvali najveće gluposti u mom životu. Ali sada vas moram upozoriti: Ostanite ovde! Nemojte se upuštati u igru sa Sleiterom. On će vas svući do gaća.

Kornvol primeti u strančevim plavim očima neki čudan bljesak, ali on ga je pogrešno protumačio. Isto kao što je i malo pre pogrešno protumačio kada su govorili o njegovom srčanom oboljenju. Kako je i mogao da sluti da ovaj elegantni mladi čovek boluje od neizlečive bolesti. Jer taj stranac, koji ga je majstorskim pogotkom spasao od samoubistva, nije bio niko drugi do kockar Dok Džon Holidej.

— Budite bez brige, mister — reče kockar. — Mene Sleiter sigurno neće uništiti. Sem toga, nemam ni približno toliko za ulog kao vi malo pre.

Tim rečima je Dok Holidej ušao u kockarnicu. Kornvol je uzbuđeno išao za njim.

*
* *

Ridokosi Irac Džoul Mekkoj je izgubio dva delenja, pa mu je već bilo dosta svega. Upravo kada je Holidej ulazio, praćen sa Kornvolom, nameravao je da se digne od stola, ali je naišao na energičan Sleiterov otpor.

— E to mnogo volim kada neko već posle drugog delenja beži — vikao je kockar, smejući se bučno.

Mister Filip, mali čovek sa podmuklim očima, koji je uzeo kockarnicu u zakup od vlasnika broda, pokroviteljski je stavio svoju ruku na Sleitera.

— Bez uzbuđenja, gospodo. Sve će se srediti.

— Ništa se neće srediti — brundao je kockar. — Ovaj lukavi momak hoće već posle drugog deljenja da napusti igru.

Sleiter se samo ljutio zbog toga što onaj riđokosi nije bio dovoljno glup da bi se navukao na dalju igru.

— Ne znam po čemu je to lukavo, Sleiteru. Ovaj čovek je sa vama odigrao dve igre i dosta mu je.

To je izgovorio Dok Holidej. Postavio se tako da je mogao da posmatra kockara a istovremeno je pazio i na Džimi Dudija.

Sleiter se uspravi u svoj svojoj veličini i odmeri čoveka koji je tako govorio sa njim.

— Znači, vi se ne slažete sa mojim mišljenjem?

— Ne, baš nimalo.

Sleiter protrlja bradu. Iako mu se strančev čvrst pogled nije mnogo dopadao, njegova elegancija ga je prevarila da donese pogrešan sud u pogledu njegovog novčanika.

— A kako bi bilo sa nama dvojicom, mister? — upita on mirnim glasom. — Čini mi se da ni vama jedna igrice ne bi naškodila.

Holidejevo lice ostalo je nepromenjeno.

— Ako baš želite — reče on.

Znači kockara čak nije ni morao da pozove na igru. Seo je na stolicu, na kojoj se sedeo Irac i na kojoj je Kornvol izgubio svu svoju imovinu.

Sleiter je mešao karte. Kada je hteo da deli, stranac podiže ruku.

— Mister Filip, molim vas novi špil karata.

Sleiter je prebledelo za jednu nijansu.

— Šta to ima da znači, mister?

— izgovorio on muklo.

— Ja sam sujeveren — odgovori Dok Holidej mirno. — Neću ni da dodirnem karte koje su jednog imućnog čoveka odvele na prosjački štap.

Sleiter se sada nadmoćno smeškao.

— Dobro. Ja sam na Misuriju upoznao svakojake ljude. Dakle dajte nove karte Filip!

Mali Džonatan Filip je uslužno otrčao do ormara, odakle je uzeo karte i doneo ih do stola.

Sleiter je već ispružio ruku, ali je Holidej bio brži. Uzeo je karte iz omota, pa munjevito napravi onaj trik sa kartama, bacajući ih iz jedne ruke u drugu.

Sleiter, koji je taj savršeni trik posmatrao razrogačenih očiju, upita:

— Zar vam se nešto ne dopada, mister?

— Da, ne dopadaju mi se karte. — odgovori Holidej.

— Zašto — upita oštro varalica. Holidej podiže glavu i pogleda Sleitera pravo u oči.

— Zato što su i sa njima dosta ljudi izgubili puno para.

Varaličino lice prebledelo.

— Izrazite se jasnije, mister — procedi kroz zube.

— To nije potrebno. Ako mister Filip malo pažljivije pogleda karte videće da ih mora baciti.

Filip pogleda karte. Holidej mu pokaza znakove na njihovoj poleđini.

— Neka varalica je igrala sa tim kartama. One su obeležene!

U kockarnici nastaje tajac. Džon Sleiter skoči i desna ruka mu polete ka unutrašnjom džepu sakoa. Ali zastao je u pola pokreta.

Dok Holidej je u ruci držao revolver.

— Tražite li nešto, mister Sleiter? — upita on tiho.

Varalica ne progovori ni reč. Lagano spusti ruku. Holidej zavrte revolver oko srednjeg prsta pa ga pusti i oružje polete skoro do plafona a onda se opet nađe tačno u kockarevoj levoj ruci. Cev je bila uperena u čoveka koji je stajao od njega na pet jardi, oslonjen o stub.

— I za vas bi, mister Dudi, bilo zdravije ako ne bi ste kvarili vazduh barutnim dimom. To je neprijatno.

Tek tada se Holidej okrenuo i leđeno pogledao kockarevog partnera.

— Izvadite ruku iz džepa!

Mrko lice Džima Dudiya je posivelo. Lagano je spuštao desnu ruku uz telo.

Dok Holidej zbaci karte sa stola.

— Jedan novi špil, gospodine Filip.

Ovaj prvo pogleda u varalicu, a kad se ovaj ne pomače, lagano se okrenuo prema ormanu da bi doneo novi špil karata.

Ovaj put su to zaista bile nove karte. Holidej ih pregleda, a zatim se okrete Sleiteru, koji je još uvek stajao, i pozva ga da zauzme mesto.

Džon Sleiter je seo na rub stolice. Gledao je začuđeno u stranca.

— Ko ste vi? — upitao je promuklo.

Holidej pogleda u Kornvola i odgovori:

— Zovem se Kornvol.

Varalica skupi obrve.

— Kako se zovete — upita začuđeno.

— Kornvol, Džimi Kornvol.

Sleiter se nasmeja i pogleda oko sebe.

— Hm, pa ovde je jedan vaš prezimeniak već dosta izgubio!

— Znam — odgovori Dok Holidej — ali on nije moj prezimenjak već moj brat.

Sleiter ga pogleda:

— Vaš brat?

— Aha.

— Ali on prokleta malo liči na vas.

— Možda.

— Čoveče, ali vi imate živce. Zar vašoj familiji nije dovoljno što je jedan sve prokockao? — upita drsko Sleiter.

— Baš naprotiv, mister, ja imam isto toliko novca koliko i on, ali imam čvrstu voiju da povratim i njegov gubitak.

Varalica je naseo. Cinično reče:

— U redu, mister Kornvol. Samo onaj ko rizikuje može i da dobije.

U sebi je bandit razmišljao: Ako je stariji imao onoliko imanje, koje je prokockao, onda verovatno ni mlađi nema manje. Pomisao da će upecati još jednu tako dobru ribu vratila mu je raspoloženje.

Igra je počela. Biće to partija pokera, koju niko od onih koji su je videli, nikada neće zaboraviti. Posle promenjive sreće u početku, Džon Sleiter je postajao sve nestrpljiviji. Njegove oči lutale su amo tamo i kada su se novčanice počele skupljati pred njegovim suigračom počeo je da dobacuje Dudiya značajne poglede.

Dok Holidej je upravo dobio jednu igru, pa reče, ne okrenuvši se:

— Molim vas, maknite mi se iza leđa, mister Dudi.

Čovek maslinastog lica izmenja pogled na Sleiterom i napusti mesto na koje ga je varalica uputio. Sleiter je i dalje gubio. Kod svake igre je nerazumno povećavao ulog. Na kraju je izgubio sav novac koji je uzeo Kornvolu. Holidej ga je mirno posmatrao.

— A sada priznanice, mister Sleiter.

Varalica razvuče lice. — A, to biste želeli!

— Kako to treba da razumem?

— odgovori mirno Holidej. — Ne

mislite valjda da pobegnute, mister Sleiter?

Ovako nešto varalica Džon Sleiter još nikada nije čuo na svoju adresu. Nije se više obazirao na preklinjuće poglede koje mu je Filip upućivao, već je izvukao priznanice iz džepa, pa ih baci na sto.

— Sve ih stavljam na jednu igru, Kornvol.

— To mi je drago — odgovori Holidej. — Bar ćete mi uštedeti vreme.

Sleiter proguta knedlu. Lice mu je bilo crveno od besa.

— A šta ćete vi da uložite?

— Sve što sam dobio od vas.

Varalica preblede tako, kao da u sebi nije imao ni kapi krvi. Ruke su mu drhtale. U salonu za kockanje vladala je grobna tišina. Taj čovek hladnih očiju uspeo je kockaru Džonu Sleiteru da pokupi dve dobre hrpe novca i sada je sve to stavio kao ulog za priznanice. To će biti njegova nesreća. Ovaj put će ga Sleiter pobediti i sa ovom jedinom igrom opet će nadoknaditi sve što je izgubio.

Ali dogodilo se sasvim drugačije.

Prve karte su pale na sto. Sleiter levom rukom načini spretan pokret, koji se jedva mogao primetiti. Ali sokolovim očima Džona Holideja nije promakao. Munjevitom brzinom našao se u njegovoj desnoj ruci njegov slonovačom ukrašeni revolver.

— Stoj, Sleiter! Ne miči se!

Varalica prasnu: — Šta hoćete, Kornvol? Šta vam pada na pamet? Kako se usudjujete da mi pretite revolverom?

Holidejevo lice bilo je kao maska.

— Da se nisi makao, rekao sam!

— Mister Filip — reče varalica — zar ćete dozvoliti da mi taj čovek preti revolverom u vašem salonu?

Holidej ustade. Primetio je kako je varalica pokušao da strpa ruku u džep na kaputu.

— Rekao sam ti da se ne mičeš!

Sleiter se nije usudio dalje da mrdne ruku. Igra za ostalim stolovima bila je prekinuta. Svi su napeto gledali u ovu dvojicu.

Sleiter je besneo: — Šta vi, u stvari, zamišljate, Kornvol? Vi mali bedni prodavčiću kapa iz Tenesija da pretite jednom već godinama poznatom čoveku s Misisipija...

— Mister Filip — prekide ga Holidej ledenim glasom — molim vas izvadite tom džentlmenu kartu iz leve manžete.

Filip je oklevao. Sleiter htjede da makne ruku. Ali ga zaustavi škljocanje oroza.

— Mister Filip! — reče sada Holidej oštro. Čovečuljku su čelo orosilo znojem. Drhteći pride Sleiteru.

— Žao mi je, mister Sleiter — mucao je on.

— Da se nisi usudio — ciknu varalica.

— Napred! — naredi Holidej.

Tada iznenada Filipova ruka polete napred, izvuče iz Sleiterovog rukava kartu — tref „asa”.

U salonu se začu žagor.

Sleiter se kiselo nasmeja.

— Šta hoćete, Kornvol? Pa to je bio samo jedan mali trik. Nećete se valjda odmah zbog toga nervirati.

— Ja se ne zovem Kornvol, mister Sleiter. Zovem se Holidej. Dok Džon Holidej, ako vam to ime nešto govori.

U salonu za igru se više niko nije micao. Ljudi su izgledali kao u muzeju voštanih figura.

Lice Džona Sleitera izgubilo je svako boju. Trebalo mu je nekoliko sekundi dok se bar donekle bio povratio.

— Dok Holidej? — jedva uspe da izgovori.

— Aha — odgovori Dok.

— Pa vi ste rekli da se zovete Kornvol.

— Bio je to samo jedan mali trik i s moje strane. Nećete se valjda odmah zbog toga nervirati.

Ljudi u salonu padali su iz jednog zaprepaščenja u drugo. Zar je zaista taj mršavi elegantni čovek pred njima bio čuveni Dok Holidej?

To je bilo strašno.

Ali ništa manje strašno je bila činjenica, da je Džon Sleiter raskrinkan kao varalica na kartama. Upao je u klopku. Prešao ga je veći od njega. Dok Holidej ga je raskrinkao.

Tog trenutka izgledalo je da će se sudbina varalice ipak promeniti. Naime, Dudijsu je uspeo da se neprimetno prišunja za leđa Džonu Holideju.

Ljudi u salonu su to primetili, ali se niko nije usudio da opemene Doka. Njihov strah od Džona Sleitera je bio suviše veliki. Većina od njih su već više puta putovali ovim brodom, pa nisu ni pomišljali da od tog opasnog čoveka sebi stvore neprijatelja.

Tada se, međutim, bez šuma otvoriše jedna pokretna vrata iza Dudijskih leđa, koja su vodila u jednu od sporednih prostorija salona.

Odmah zatim osetio je Dudijsu na svojim leđima neprijatni pritisak od revolverске cevi.

— Ajde, momče, baci tu pucaljku — čuo je naredenje, izgovoreno metalnim glasom. Nije se dugo predomišljao već je odmah baci revolver iz ruke. Onda se lagano okrete i ugleda jednog visokog čoveka preplanulog lica i čeličnog pogleda, tamno plavih očiju.

— Šta ćete vi tu? — pitao ga je Sleiter.

Ali mu niko nije odgovorio.

Dok Holidej priđe, uze tref asa u ruku, odmeri ga sa svih strana, pa ga onda baci na sto.

— I ova karta je markirana.

Stavio je zatim revolver u futrolu, pa pokupi novac i priznanice sa stola i sve to pruži zabezeknutom Kornvolu.

— Evo ti, brate. Valjda se još sećaš šta je naš otac obično govorio: ono što jedan od vas dvojice izgubi, drugi mora povratiti.

Obojica su napustila salon.

Tek tada Sleiter živahnu. Priđe čoveku, koji je prisilio Dudijsa da baci revolver.

— Tako, madiću! Pre nego što nastavim razgovor sa onom dvojicom napolju pozabaviću se malo i sa tobom. Šta ti pada na pamet da se mešaš u moje poslove? Sada ću ti jednom za svagda utuviti u glavu kako se postupa sa Džonom Sleiterom.

Njegova ogromna pesnica polete napred, ali se stranac hitro pomače i snažnim udarcem levice pogodi Sleitera u vrh brade.

To je trebalo da mu bude opomena, ali div je očigledno bio suviše siguran u sebe. Iako ga je ovaj udarac snažno potresao, besno se bacio na stranca.

— Sabiću te u zemlju, ti, svinjo!

Stranac je odbio snažan udarac varalice, pa mu uputi kratak direktan udarac desnicom, za kojim je opet sledio udarac levicom u bradu.

Ovaj dvostruki udarac bacio je golijata Sleitera na pod. Zakrvavljenih očiju gledao je u stranca. Na kraju uspe da izgovori: — Sad znam ko ste. Mora da sam bio idiot kad se toga odmah nisam setio. — Ako je — on pri tome pokaza palcem prema hodniku — ono Dok Holidej, onda vi mora da ste Vajat Erp.

— Do ovog saznanja ste došli prilično kasno, Sleiter — odgovori čovek iz Misurija napuštajući salon.

Sleiter i Dudi su posle nekog vremena, kad su došli k sebi od zaprepašćenja i pogledali oko sebe, videli da je salon za kartanje bio prazan.

— Šta sad? — pitao je Dudi.

— Šta sad!? — brundao je Sleiter. — Ostavi me na miru! Moram da razmišljam.

— Sa tim nećeš ništa postići kod te dvojice — reče melez.

— Ti da čutiš — frktao je varalica. — Da si se malo brže poma-kao...

...onda bih sada imao možda metak u ruci. Da ne misliš slučajno da bi maršal čekao da smak-nem Holidej? Ako u to veruješ, onda si gluplji nego što sam do sada mislio. Vajat Erp mora da je posmatrao sve što se događalo. Mnogo sam slušao o toj dvojici. Ako je jedan od njih u škripcu, obično to samo tako izgleda, jer se drugi već nalazi u blizini. Dakle, Džoni, ja se predajem. Do sada sam učestvovao u svemu što si preduzimao, ali protiv te dvojice se neću boriti. U to možeš biti siguran. Obojica smo bili neoprezni. Trebali smo da se osvestimo već onda kada je Holidej po prvi put imao revolver u ruci. Do đavola, pomislio sam da ne vidim dobro kad se onom tipu stvorio taj revolver.

— Mislio sam da je to slučajno — rekao je Sleiter.

— I ja. Ali to nije bio slučaj i ja više od ovoga ne bih želeo da doživim sa njima. Meni je dosta.

Sleiter se lagano okrenuo svom partneru.

— Šta je sa tobom, čoveče? Nisi se valjda uplašio?

Melez pocrvene od ljutine.

— Slušaj, Džoni! Video sam Eda Fergusona, dole u Teksasu. Video sam čak i Bila Kida. On je bio ludak, ali nije uspevao da me uplaši. Ti vrlo dobro znaš da me ni tip

kao što je Ves Hadin nije mogao da izbací iz ravnoteže. Ja sam u Kvinsiju stajao nasuprot Čarlija Kinga, a u Etčisanu sam se suprostavio tako brzom momku kao što je Rod Keri. Ali protiv te dvojice me nećeš navući.

Sleiter pripali cigaretu.

— Ti si poludeo, Džim! Zar misliš da bih dozvolio da me pređu? Pa mi smo dvojica protiv dvojice...

Dudi se nekako kiselo nasmeja.

— Dvojica osrednjih strelaca protiv prvoklasnih revolveraša! Jok, Sleiteru, to izbij iz glave.

— Čini mi se da ti je maršal uterao dobar strah — podrugljivo reče varalica.

— Shvati to kako hoćeš, ali ja neću ništa da preduzimam protiv te dvojice.

Tada div svojom ogromnom šapom zgrabi meleza.

— Slušaj, Džim! Ti ćeš se povući kad ja budem rekao!

Jednim munjevitim udarcem melez se oslobodi svog partnera.

— Grešiš, Sleiter. Ja ću se smesta povući. Zapravo, ja neću ni početi. Možemo biti sretni ako se čitavi izvućemo iz ovoga, i da Vajatu Erpu ne padne na pamet da nas preda šerifu iz Sijuks Sitija da nas zatvori. A što bi to moglo da znači, verovatno ti je jasno.

*
* *

Sijuks Siti.

Na oštroj okuci Misurija, na tromedi Ajove, Južne Dakote i Neb-raske, nalazila se pre mnogo godina stara tvrđava Fort Su. Vojnici su je tako nazvali po Indijancima, koji su svoje ime Sijuksi izgovarali kao Su. Tek pre nepune decenije,

od kuća koje su bile izgrađene oko tvrđave, rastao je gradić. To što čuvenom Santu Feu nije preoteo naziv najuglednijeg grada Zapada, a Dodžu je uzeo „slavu” najsurovijeg grada divljeg Zapada, učinio je jedan jedini čovek: Tomas Bredli Jork, koji je u Americi poznatiji pod imenom Jenki Tom.

Bivši kapetan vojske Severa nije posle rata mogao da napusti borbu, pa je sa ostatkom svog drugog eskadrona stvorio bandu, koja je tako terorizala grad, da su se mnogi poslovni ljudi odselili, iako su nameravali da iskoriste povoljan položaj grada na tromedi Ajove, Južne Dakote i Nebraske.

Činilo se da je Tomas Jork bio zla kob toga grada. On je zaustavio procvat grada kao da je pravi rat.

Jedini čovek, koji mu se suprotstavio, bio je šerif Martuson, jedan od najhrabrijih čuvara zakona na Zapadu. Za vreme proslave jedne novogodišnje noći pogodio ga je banditski metak. Jenki Tom nije dozvoljavao nikom ni da se našali sa njim, a pogotovo ne da ga goni. Zato je Donald Martuson sada ležao na groblju. Činilo se da je smrt tog hrabrog čoveka bila ujedno i smrt ovog grada. Otada ga je Jenki Tom još nemilosrdnije terorisao.

Ulice Sijuks Sitija su izgledale puste. Kuće su bile neuredne i neobojene. Ljudi su išli nekako pogubljeni pod teretom njegove tiranije.

Banditi, koji su još do pre nekoliko godina bili proganjani ulicama grada u svojim pocepanim plavim uniformama, bili su već davno obučeni u civilna odela. Oni više nisu spavali po štalama i šupama, već su imali svoje kuće, bili su uredni, čisti, i obrijani, pa se mislilo da su sredili život.

Međutim, Tomas Bredli Jork se nije promenio. Odbio je predlog

svojih ljudi da se primi položaja gradonačelnika. On nije želeo miran život. To je on — sin farmera iz Dakote — mogao već pre mnogo godina da ima. On je želeo i tražio kavgu. To je bilo ono po čemu se taj nekadašnji oficir razlikovao od svojih ljudi. Oni su bili mali, prljavi banditi. Nekolicina od njih bili su razbojnici, za kojima su u mnogim državama bile raspisane poternice. Jenki Tom je bio pravi otпадnik. On je želeo i dalje da vodi divlji život u sedlu, između barutnog dima i zadaha viskija. Želeo je ljudima da uteruje strah u kosti i da gleda pred sobom u prašini prestrašene ljude. Želeo je da uvek ostane veliki vođa bande, kao što je bio pre nego što je Sijuks Siti u pravom smislu te reči pred njim položio oružje.

Uz njega je ostao samo jedan mlad momak od dvadeset tri godine, visok i mršav, guste, smeđe kose i bezizraznog lica. Voleo je da nosi crvene košulje i plave kanadske kožne pantalone. On se uopšte razlikovao od većine drugih ljudi. Uvek je nosio rukavice. Crne, tanke glase — rukavice. Sem toga, bio je levak. Zvao se Teodor Čap, a u celoj Ajovi, Dakoti i Nebraski bio je poznat pod nadimkom „Fićukalo” Ted. Čap je imao čudan običaj da zviždi. Svuda i na svakom mestu, bilo da je stajao, ili hodao, uvek je zviždao — i to kroz zube, pri čemu je na čudnovat način krivio lice. Zbog toga je njegovo lice uvek ličilo na masku.

Ted je bez sumnje bio najopasniji član bande. Momak nije ni pomišljao da se lepo obuče kao drugi i da liči na poštenog građanina, nego je živio kao njegov veliki „uzor” Jenki Tom. Stanovao je na kraju grada u jednoj bednoj, napola srušenoj kolibi, koja je imala kamenu pod sa primitivnim ognjištem, ne-

zastakljenim prozorskim oknima i ležajem kakav nisu imali čak ni najbedniji kauboji.

Fićukalo Ted je bio jedan od naj-surovijih zločinaca, koga je stari Zapad ikada imao. On nije bio mudar kao Jenki Tom, koji je po pisanju istoričara podsećao na propalog plemića, koga su rat i viski učinili otpadnikom od društva i zakona. Ted nije pio. Nije ni pušio. Nije se čak ni kockao. Kao i njegov šef, osećao je i on zadovoljstvo kada je okolini zadavao strah.

Izgledalo je da su se stanovnici Sijuks Sitija pomirili sa svojom sudbinom. Šerif Martuson je bio, mrtav i nije bilo nikog ko bi imao hrabrosti, snage i živaca da se suprotstavi Jork-bandi. Sem toga, po mišljenju građana koji su se zadržali u gradu, bilo bi to i besmisleno. Jorkovi ljudi bili su zauzeli sve važnije položaje u gradu.

Džef Taker je bio šerif, Bat Vilkins gradonačelnik. Čarli Braun je bio upravnik pošte, a Hal Donegan pomoćnik šerifa. Džes Bogart je stajao za šankom u salunu, a Kvin Kesedi je preuzeo veliku kovačnicu, što je nekada pripadala starom Loganu, koji je pobegao od bande. Fildžerald Lajn je imao veliku radnju. Bret Handersen je imao čak toliko drskosti da se zaposli kod Vels Fargo Kompanije, pa je kao veliki gazda sedeo u kancelariji te poznate putničke kompanije. Svu- da su bili ljudi iz Jorkove bande.

A Jenki Tom? On je bio svugde i nigde. Nemirni otpadnik je jahao kroz grad, kroz ceo kraj, pojavljujući se uvek tamo gde su ga najmanje očekivali.

A bledoliki zviždalo Ted sledio ga je kao senka.

•
•

To je bio Sijuks Siti na dan kada je stara lađa „Ujak Sem” pristajala uz njegove obale. Kapetan Džonson je sa komandnog mosta smrknuto gledao prema gradu, koji u priyatnom sumraku nije odavao ništa od demona koji su vladali u njemu.

Vajat Erp i Dok Holidej silazili su prvi sa palube. Džo Kornvol je stenjući išao za njima. Jedva je uspeo da ih prati. Strah od varalice mu se zavukao u kosti. Plašio se da bi Džon Sleiter mogao opet da mu oduzme sve što je njemu oduzeo Dok Holidej.

Kada su stupili na čvrsto tle, zastali su trenutak. Čovek iz Misurija podozrivo je posmatrao glavnu ulicu, koja se pružala od obale pravo ka istoku. Taj kratak zastoj pružio je trgovcu tekstilom šansu da ih stigne.

— Mogu li da idem sa vama? — molio je on zadihano.

Holidej pogleda maršala.

Ovaj klimne glavom. — Nemam ništa protiv.

Sitnim koracima žurio je debeljkopored Holideja, objašnjavajući obojici zašto je došao u taj grad.

— Ala će Pegi zinuti kad joj budem ispričao o toj stvari — reče na kraju.

— Možda i neće — odgovori maršal.

— Kako to mislite, mister Erp? Čovek iz Misurija skupi obrve i pogleda niz glavnu ulicu.

— Ah — taj Sijuks Siti nema dobar glas, mister.

Trgovac se okrene maršalu i uplašeno ga upita:

— Kako to mislite?

Dok Holidej je upravo stavio cigaretu u usta.

— Jeste li ikad čuli o Jenki Tomu?

Trgovac nesigurno klimne glavom. — Da — da. To je vođa neke bande. Zar ne?

— I još kakve! — dodade maršal.

— Ali šta on ima sa Sijuks Siti-jem?

— Mnogo štošta — objasni Vajat. — On je naime ovde sve i sva.

Debeli trgovac zastade. Dve velike putne torbe mu ispadoše iz ruku. Jedva se čuo glas iz njegovih usta: — Ovde...?

— Aha.

Kornvol se razrogačenih očiju zablenu prema glavnoj ulici, do čijih prvih kuća su već bili gotovo stigli.

Holidej se okrene prema njemu, pa reče podrugljivo:

— U gradu je jedna lopuža, a na brodu druga. Možete da birate, mister Kornvol.

— Jenki Tom — mucao je ovaj. — Zašto mi o tome nije ništa pisala?

— Možda nije mogla — reče maršal. — Možda neki od Jenkijevih ljudi radi na pošti.

— Čudilo bi me da nije tako — dodade Holidej.

— Ali... ne razumem... mucao je trgovac.

— Vaša sestra je sigurno pazila da u pismu nešto ne spomene o bandi.

— Pa... trebalo je da me opomene. Konačno, ja sam star čovek...

— ...koji je još i srčani bolesnik i koji ne podnosi nikakva uzbudjenja — dopuni ga Holidej ironično.

Trgovac odmahnu glavom.

— Ne mogu da razumem Pegi.

— Ja mogu — reče maršal, klimajući glavom. — Jer tako plašljivom bratu se ne bi mogla poslati takva opomena. Sigurno onda Džozef Kornvol ne bi došao ovamo.

Trgovac pogleda duž niza kuća. Sunce je već bilo zašlo za horizont pa se najednom gotovo smračilo.

— Jenki Tom! — prostenja Kornvol. Zubi su počeli da mu cvokoću.

Ponovo je pogledao u Holideja, a onda se njegov pogled zaustavi na preplanulom licu čoveka iz Misurija.

— Koliko dugo ostajete ovde? — upitao je promuklo.

— Do sutra. U šest sati lađa ide dalje za Fort Randal.

— Ujutro ili uveče? — pitao je trgovac.

— Uveče — odgovori maršal.

Debeljko je trljao bradu.

— Do đavola, svadba je u devet. Oko tri bi i najduži ručak morao biti gotov. Niko mi ne bi mogao uzeti za zlo ako bih oko šest otputovao dalje. Konačno, ja sam poslovan čovek i ne mogu dugo da ostavim svoju radnju.

Dok Holidej se nasmeši u sebi.

— Lađa ide nizvodno, mister Kornvol.

— Pa — odgovori debeljko brzo — što to smeta? Onda ću se eto i ja voziti nizvodno. Gornji Misuri je — tako bar kažu — veoma lep.

Žmirkao je očima iz kojih se video strah.

— Dug je put do Fort Randala — reče Vajat. — Sem toga lađa staje i u Janktonu.

— Onda ću se voziti do Janktona a odatle ću poći prvom lađom uzvodno.

— Koja opet jedan dan i noć stoji u Sijuks Sitiiju — reče Holidej.

Sada se videlo da su se trgovčeve ruke tresle.

— Ah, do tada ću valjda naći neko rešenje. U svakom slučaju, sutra ću sa vama napustiti grad. A sada vas molim da pođete sa mnom. Svekar moje sestre ima veliku kuću. Tamo će se naći mesta za vas dvojicu.

Holidej izvadi cigaretu iz usta, raširi noge i reče: — Slušajte, mister Kornvol, pa vi ne možete nas da pozovete na svadbu na kojoj ste i vi samo gost.

— Ipak — požuri stari da ih ubeđuje. — Moja sestra će se jako radovati.

Kockar spusti glavu i pogleda u vrh svojih čizama, pa onda nastavi tiho:

— Kada bude čula moje ime proći će je veselje. — Onda podiže glavu i nastavi glasnije: — Ne, mister Kornvol, ja pre pristajem na neki pogreb nego na svadbu.

— Ma kakvi — reče trgovac. — Ako ste mogli na brodu da se zovete Kornvol, dakle praktički da budete brat moje sestre, onda će se ona sigurno veseliti vašoj poseti. Konačno, bez vaše pomoći ostao bih bez celog imetka. Još bih morao da molim Pegi da mi da novac za povratak. Za povratak? A kuda? U grad u kome meni više ništa ne bi pripadalo. Ne, mister Holidej, moramo stvari posmatrati onakve kakve jesu. Bez vas više ne bih bio živ. Pa vi ste mi izbili revolver iz ruke! Bez vaše intervencije kapetan Džonson bi mojima poslao tužnu vest. Ne, mister Holidej, to mora biti čast za moju sestru da može da vas pozdravi na svojoj svadbi. Sem toga, vi ste poznat čovek, a moja sestra je još kao malo dete uvek sanjala o čuvenim ljudima: o generalima, državicima i drugim velikanima.

— Ja nisam ni general, ni državnik a niti neki drugi velikan, mister Kornvol.

— Vi ste poznat čovek, doktore Holidej, i mi, Kornvolovi, vam dugujemo zahvalnost. Ako vam to nije dosta, onda bi me vaše odbijanje zaista bolelo. A vaša pojava, mister Erp — okrenu se on maršalu — to će svakako biti senzacija na svadbi.

Moja sestra će se ponositi što će moći na svojoj svadbi da pozdravi najčuvjenijeg maršala u državama.

— Nemojte biti tako sigurni u to, mister Kornvol — reče Vajat. — I meni većina ljudi radije vidi leđa nego lice.

— Sigurno banditi, ali ugledni građani ne, a pogotovu ne Kornvolovi, dok je još živ Džouzeff Edvard Kornvol.

Vajat odmahnu rukom.

— Nemojte se truditi, mister Kornvol. Mi smo neobični ljudi, koji se retko vesele na svetkovinama. Vidite, mister Kornvol, ja ne pijem...

— A ko vas tera da to radite, mister Erp? Niko živ. Moja sestra je sigurno pozvala na svadbu nekoliko lepuškastih prijatelja.

Vajat sleže ramenima.

— Možda, ali ja ne igram pa sam proketo loš zabavljač.

Debeljko počeo da krši ruke.

— Dobro, onda ću se vratiti nazad do broda.

Kada se slučajno okrenuo, sav se stresao. Video je čoveka koji je nesigurnim korakom napuštao brod: Džon Sleitera.

Kornvol se zablene u onu dvojicu.

— Džentlmeni — zamuckivao je on — preklinjem vas! Mister Holidej! Ionako vam dugujem zahvalnost. Nudim vam hiljadu dolara.

— Hvala, mister Kornvol — ledeno reče Holidej. — Nije mi potreban vaš novac.

— Ali on — on će me pratiti! On će mi otići sve! On će tvrditi da je sve dobio na pošten način i ako Jorkova banda stvarno vlada gradom u njima će imati najbolju podršku.

Tada se čovek iz Misurija sagne, pa zgrabi jednu od putnih torbi trgovca i reče:

— Podite, mister Kornvol! Odvešćemo vas do vaše sestre, pa ćemo se smestiti u najbliži hotel. Ako bi vam taj Sleiter stvarno pravio neke neprilike, onda pošaljite nekog po nas.

— Da pošaljem — jadikovao je trgovac. — Ko će se usuditi da dovede baš vas dvojicu, kada ona varalica bude dolazio sa pojačanjem iz Jorkove bande.

Holidej uze drugu torbu i zgrabi trgovca za ruku.

— Podite već jednom, mister Kornvol! Ili možda nameravate da prenoćite ovde, u glavnoj ulici?

Kada su stigli do prve kuće, videli su jednog čoveka srednjih godina kako izlazi iz jedne radnje.

— Hej, mister! — viknu Vajat. — Možete li nam reći gde stanuje gospodjica Pegi Kornvol?

Čovek protrlja svoju neobrijanu bradu i promisli.

— Pegi Kornvol? Imate sreću. Ja sam Lut Prebar. Stvarno imate sreće, jer ja poznajem svakog u ovom gradu. Znao, ja sam ranije imao jednu lepu obućarsku radnju. Ali to se, na žalost, promenilo. K meni je dolazilo sve manje ljudi. Mister Lin u svojoj radnji ima gotove cipele. Ljudi radije idu tamo, i ne samo zbog toga.

Najednom on prekide svoju priču pa se osvrnu oko sebe.

Vajat iskoristi prekid da ponovo upita:

— Gde stanuje mis Kornvol?

— Ah — mis Pegi mi je dala tako mali bakšiš. Ona će sigurno doći na svadbu.

Trgovac veselo klimnu glavom.

— Ja sam njen brat.

Prebar mu pruži ruku.

— Veseli me, mister Kornvol.

Trgovac pokaza na svoja dva pratioca.

— A ovo su...

— Ne bi hteli tako dugo da zadržimo mistera Prebara — prekide ga Holidej.

— Zadržavate? — reče obućar. — O tome ne može biti ni govora. Veseli me i čast mi je...

Prebar naglo prekide. Iz kuće se čuo tih, a opet na neki način rezak zvižduk. Obućar uvuče glavu u ramena.

Vajat Erp i Dok Holidej pogledaše u tom pravcu i videše jednog čoveka kako iz uske sporedne ulice izlazi na glavnu. Bio je to mlad mršav momak, koji je svoj svetlo sivi kaubojski šešir navukao duboko na čelo. Imao je crvenu košulju i plave kožne Kanada—pantalone. Nisko, nad desnom natkolencom, visio mu je kolt u futroli. Elastično je skočio na trotoar.

Možda ga dva prijatelja ne bi duže ni posmatrali, da nisu opazili njegove crne rukavice.

Iz usta tog mladog čoveka, sa ne-simpatično iskrivljenim licem, izlazili su neki zvuci, u kojima bi čovek sa dovoljno mašte i puno muke mogao poznati melodiju „Misuri”.

Tada se dogodi nešto neobično: Lut Prebar bez reči napusti svoje nove poznanike i pođe čudnovato ukočenim koracima prema verandi obližnje zgrade. Njegovi koraci postajali su sve duži, dok je prelazio glavnu ulicu i brzo nestao preko, u jednoj sporednoj.

Tri stranca su začuđeno gledala za njim.

Čovek koji je zviždao išao je sve lakše, i kad je stigao do stranaca on je zastao.

Tada se Dok Holidej okrete i zagleda se momku u oči.

Zvižduk odmah prestade. Mladi čovek oseti neku jezu kako mu prolazi leđima. Ali kao hipnotisan zagledao se i on u kockareve oči.

Trebalo mu je nekoliko sekundi da se pribere. Onda naglo ode.

Kornvol nešto proguta.

— Grom i pakao! Ko li je to bio?

Čovek iz Misurija pogleda kockara.

— Jeste li ga prepoznali Dok?

— „Zviždukalo” Ted.

— Svakako. To bi jedino on mogao biti.

Kornvol je gledao za onim mladicom sa nekim neprijatnim osećanjem.

— „Zviždukalo” Ted? Ne mislite valjda na onog bandita o kome novine toliko pišu?

— Baš na njega.

— Nebesa, pa to počinje uzbudljivo — reče trgovac. — Dakle i taj tip je ovde. — Okrete se i na svoje zaprepašćenje vide Džona Sleitera kako ide uz ulicu. — Pođimo, gospodo. Naći ćemo moju sestru i bez onog obučara.

Sva trojica su se okrenula da pođu dalje, ali se Holidej naglo okrete.

„Zviždukalo” Ted je raškoračeno stajao nasred verande, a leva ruka mu je lebdela nad drškom revolvera.

— Hej, Ted! — viknu mu kockar. — Gde bi smo mogli da nađemo mis Kornvol, mis Pegi Kornvol? Pozvani smo na njenu svadbu.

Bandit je zapanjeno buljio u čoveka iz Džordžije. Sasvim spontano odgovori:

— Pegi Kornvol ne poznajem. Ali Bač Senders se ženi.

— A gde on stanuje?

— U onoj ulici na desno. Hej — a ko ste vi zapravo, čoveče?

Kockar pokaza na Džona Sleitera, koje je upravo prilazio prvim kućama glavne ulice.

— Pitaj onoga tamo, on će ti to rado reći!

Holidej se okrete i pođe dalje za onom dvojicom.

— Za ime božje, Dok — zašto ste se okrenuli za njim? Zašto ste govorili sa njim? Sada vas je primetio. Možda smo mogli da se držimo prikriveni — promuća Kornvol.

— E baš to ne bismo mogli — reče maršal suvo. — Vaš prijatelj Sleiter bi im sigurno veoma rado rekao ko smo.

— A kakve koristi imamo od toga šta ga je Holidej oslovio?

— Mnogo. Prvo, sada Ted zna da mi znamo ko je on i da ga se ne plašimo i drugo, sada on mora da se obrati Sleiteru. Da Tedu to neće biti prijatno da mu se neko drsko obraća i to je jasno.

Kornvol nije razumeo ni reči od svega toga. Nije shvatao u kom grmu leži zec. Činjenica, što je Sleiter došao u grad, jasno je dokazivala, da je varalica imao nameru da Jorkovu bandu nahuška na svoja dva protivnika sa broda. Prema tome bi Jenki Tom i njegovi ljudi na svaki način saznali da su oni stigli u grad.

U međuvremenu je Sleiter stigao do Teda, koji je stajao oslonjen o stub verande, gledajući pridošlicu.

— Hej dugajlijo — reče ovaj — treba da ti izručim pozdrav od onih tvojih prijatelja.

— Izgleda da želiš batine — odgovori varalica razdraženo.

Jednim skokom Ted se našao na ulici. Stajao je sasvim uz varalicu.

— Slušaj ti, pacove! Kako se zove onaj čovek? Onaj sa brkovi-ma...

I onda se za Sijuks Siti desilo čudo.

Sleiter udari bandita usred grudl.

— Prokleta zmijo!

Teturaјуći se nazad, Ted izvuče kolt.

Jedan za drugim ulicom odjeknuše dva pucnja. Prvi je pogodio

varalicu, odbacivši ga nazad. Kao maljem.

Drugi je Tedu izbio revolver iz ruke.

Momak se zablene niz ulicu, ne shvatajući šta se dogodilo.

Pored verande stajao je jedan stranac, onaj bez brkova, prodorno gledajući Teda. U njegovoj levoj ruci bio je težak revolver sa dugom cevi.

Što je onaj plavokosi klečao nasred ulice to momka ni najmanje nije interesovalo. Samo je odmeravao kolika mu je bila udaljenost od čoveka koji mu je izbio kolt iz ruke.

Do đavola! Pa nemoguće je pogoditi revolver na tolikoj udaljenosti.

Samo o tome je razmišljao bandit Ted Čap.

Tada je čuo ranjenog stranca kako stenje.

— Ti idiote! Ona dvojica su Vajat Erp i Dok Holidej.

Tada je bandit ugledao kako mu se onaj krupni čovek približavao. Još uvek je imao revolver u ruci.

Munjevito se bacio ka svom revolveru, panterskim skokom je dospao na verandu, pa onda nestade u vratima saluna.

Dok Holidej pođe za njim, dok je maršal išao ka Sleiteru.

Džouzef Kornvol je gledao, još uvek ništa ne shvatajući. Sijuks Siti priredio mu je vatreni doček, pokazujući svoje pravo lice.

— Dok! — povika on za kockarom. — Nemojte u krčmu! On samo na to čeka.

Takva opomena nije bila potrebna čoveku kao što je bio Dok Holidej. Namerno je bučno trčao preko verande, uzeo zatim svoj šešir u levu ruku i stavio ga iznad pokretnih vrata. Odmah su zapraštili pucnji, ali se kockar već bacio na pod i njegov kolt pripuca ispod pokretnih vrata.

Džouzef Kornvol je bio mokar od znoja. S nevericom u očima gledao je u maršala, koji je klečao pored ranjenika. Grom i pakao, ala su ti ljudi imali živaca!

Dok Holidej je skočio i nestao u krčmi. Posle dva minuta vratio se nazad. Dok je punio svoj kolt, pogledao je u trgovca.

— Samo jedan trenutak, mister Kornvol. Mali predah. Odmah ćemo poći sa vama.

Kornvol proguta. Onda progovori promuklo:

— Je li mrtav?

— Mrtav? Ko?

— „Zviždukalo” Ted...

— Ne, taj pacov se sakrio.

Holidej priđe maršalu.

— Šta je sa njim? — upita on pokazujući na Sleitera.

— Metak mu je u grudima.

Holidej pogleda preko ulice.

— Tamo preko stanuje lekar. Ne-ka se on pobrine za njega.

U gradu se desilo nešto neverovatno. Ne to što je na ulici ležao teško ranjen čovek, već to što se po prvi put posle toliko godina na ulici nije pojavio ni jedan čovek iz Jorkove bande sa revolverom u ruci. Bilo je to veselo. Jenki Tomqv najopasniji strelac morao je da beži.

Bilo je to neverovatno.

Veliki vođa bande Tomas Jork bi se čudio kada bi znao, koliko pari očiju „njegovog” grada je posmatralo poraz njegovih ljudi.

Ustreptalog srca mnogi su zadovoljno posmatrali kako je „Zviždukalo” Ted, taj opasni omraženi revolveraš, morao da beži pred samo jednim čovekom u elegantnom odelu kao od horde Indijanaca.

U srcima ljudi bljesnula je iskra nade, koja je već bila sasvim ugašena. Da li je moguće? Da li je zaista došao čas u koji više niko nije verovao u Sijuks Sitiiju?

Ne, nije bilo nikoga ko bi to stvarno verovao. Suviše jada i bede su ti namučeni ljudi preživljavali poslednjih godina da bi sada mogli poverovati da bi dva čoveka mogla da promene sudbinu njihovog grada. Ne, u to više niko nije verovao u Sijuks Siti. Smrću šerifa Martusona izgubili su svaku nadu.

Dok Holidej pride lekarevoj kući. Tek posle dužeg kucanja pojavi se na vratima jedan stari šedokosi, pogrbljeni čovek.

Dok Holidej ga odmeri i upita:

— Vi ste Dok Hilmer?

Sedokosi čovek klimne glavom.

— Da, tako piše na vratima.

— Ovde štošta piše što nije tačno — odgovori kockar oštro. — Tako, na primer, visi pred gradom na jednom trulom drvetu natpis — Sijuks Siti. Nećete valjda tvrditi da je ova uboga mišja rupa Sijuks Siti!

Stari lekar se osvrne na sve strane, pa onda reče tiho:

— Nekada je to bio, mister.

Džon Sleiter imao je sreće. Metak mu je samo okrznuo jedno rebro ali nije ušao suviše duboko.

Dok Hilmer reče Holideju:

— Ovog možete već sutra ujutro povesti, mister.

— Hvala. Tako šta mi ni na pamet ne pada. Što se mene tiče može još par dana spavati ovde kod vas...

Vajat je čekao na verandi lekareve kuće. Oštro je posmatrao ulicu.

Gde li su ostali Tedovi drugovi? Mora da grad vrvi od njih, jer su se ona dva hica nadaleko čula.

Gde li su?

Ništa se nije micalo.

Čovek iz Misurija je pripravan stajao na verandi.

Preko, u jednoj kapiji, bio je naslonjen Džouzef Kornvol. Levom rukom se držao za srce.

Tada se na vratima lekareve kuće pojavio Dok Holidej.

— Helo, maršale!

— Helo, Dok.

— Cini mi se da smo opet dospeli u pogrešan grad.

— Tako bar izgleda.

Kockar uze cigaretu i pripali je posmatrajući Kornvola.

— Hej, mister Kornvol, samo čvrsto držite svoje srce, dešava se da ga čovek izgubi.

— Možda je on stvarno srčani bolesnik — reče maršal.

— Ako taj boluje od srca, onda sam ja zdrav kao dren, mister Erp. U to se možete pouzdati. Srčani bolesnik ne bi onako lako preboleo partiju pokera kao naš prijatelj. Posmatrajte samo kako taj naš srčani bolesnik može brzo da trči. Hej, Kornvol, brzo ovamo! Neko dolazi odozdo.

Kao strela odbačena sa luka, trgovac je pojurio velikim skokovima preko glavne ulice. Kad je stigao do maršala nije baš ni bio mnogo zadihan.

— Gde je?

Holidej mu se nasmeje u lice.

— Vi ste tamo preko nešto zaboravili, mister Kornvol.

Trgovčeve oči se izbuljiše od straha.

— A šta to?

— Vaše bolesno srce.

Kornvol se opet uhvati za srce.

— Da, osećam se očajno. Svakog trenutka bih se mogao sručiti. Ovaj dan sigurno neću preživeti...

— Dobro — odgovori Holidej. — Tamo preko postoji jedno pogrebno preduzeće. Vrlo pametno. Odmah pored lekara. Poručiću mrtvački kovčeg za vas.

Činio se kao da je odmeravao Kornvolove dimenzije, pa pođe ka preduzeću.

— Uostalom — reče on preko ramena — vaša Pegi će se sigurno

radovati što će moći na svojoj svadbi da plati mrtvački kovčeg za svog hrabrog brata.

Kornvol se isprsi.

— Vi se šalite, sa mnom, Dok. Ali ne može svako da ima živce ko konopce, kao vi i maršal. Tako nešto još nisam video u svom životu. Ja stojim tu sav moker od znoja, drhtim celim telom u iščekivanju da s neke strane doleti metak i da me ubije — a vi — izgleda da se ovde osećate vrlo dobro.

Holidej priđe ogradi verande.

— Vidite, Vajat, tamo preko je nekada bila krčma do krčme. Sve je sada prazno. Kao izumrli grad. Ova glavna ulica mora da je nekada ličila na Florens Strit u Santa Feu.

Lagano su njih dvojica išli preko ulice. Kornvol je pogureno išao za njima. Kod treće ulice su skrenuli.

Jedan mali plavokosi dečkić protrčao je pored njih sa namerom da utrči u jednu kapiju.

Vajat ga zgrabi za ruku.

— Hej, momče, tražimo kuću Bača Sandersa.

Kornvol prošapta.

— Da, tako se zove njen zaručnik. Pisala mi je to.

Holidej mu se glasno obrati:

— Zašto šapućete, mister Kornvol?

Trgovac ga uplašeno pogleda.

— Pa, pomislite na „Zviždukalo“ Teda. On se svakog trenutka može ovde pojaviti.

Dok Holidej se nasmeja.

— Divno! Onda bi bar malo oživeo ovaj mrtvi grad. Ali mislim da se taj momak sada još neće pojaviti.

Mali dečak pogleda maršala.

— Jeste li vi neki šerif?

Maršal ga začuđeno pogleda.

— Kako si došao na tu ideju?

— Ova tamna mrlja tamo, mister. Slučajno sam je video kada

ste se sagnuli k meni. To izgleda kao mrlja koja ostaje od dugog nošenja zvezde.

Maršal pogleda kockara. Onda se obojica nasmejaše.

— Da, ja sam maršal dole u Kanzasu.

— A gde to! — pitao je mališa.

— U Dodž Sitiju.

Mali pođe dva koraka nazad pa promuca: — Onda mora da ste... onda ste Vajat Erp!

— Hej — ala si ti dobro obavešten!

Dečak, koji je mogao imati dvanaestak godina, malo odmeri Kornvola, a onda mu se pogled zaustavi na čoveku iz Džordžije.

— Jel' to Dok Holidej?

Kockar se nasmeši.

— Već sam to često požalio, ali ne mogu ti reći da nisam.

Dečak je šmugnuo u dvorište, ali odmah zatim se njegova čupava plava glavica pojavi i tajanstveno reče:

— Brzo uđite unutra. Ne sme niko da nas vidi.

Ljudi su pošli za njim. Kad je Kornvol neodlučno zastao na ulici, Holidej ga malo surovo povuče u dvorište.

Dečak zalupi kapiju, brzo pođe tri koraka, pa raširi noge i stavi ruke u džepove.

Onda progovori kao da izgovara neku čarobnu formulu:

— Vajat Erp i Dok Holidej! — Ne to mi sigurno neće verovati.

— Ko? — pitao je maršal.

— Džef, Kid, Carli, Fred i Sem.

— Jesu li to tvoji prijatelji?

— Ne to su sinovi Jenki Tomovih ljudi.

— Njihova deca? — pitao je Vajat s nevericom.

— Da. Jenki Tom nije imao ništa protiv toga što su nekolicina njegovih ljudi ovde osnovali svoje porodice.

Vajat baci pogled na veoma čisto dvorište i na veliku kuću.

— Znaš li gde je sada Jenki Tom?

— Da — reče mali. Onda pokaza palcem preko ramena. — U onoj kući.

Reakcija trojice ljudi bila je različita. Dok Holidej je delovao kao munja: levom rukom otvori kapiju i provuče se napolje, a u desnoj mu se pojavi kao mađijom jedan od njegovih revolvera. Vajat Erp je jednim jednim skokom bio iza kamenog stuba na kapiju. U njegovoj levoj ruci zablista bantlajn specijal. Džouzef Kornvol kao da se smanjio za pola glave.

Dečak je posmatrao sve šta se dešava razrogačenim okruglim dečjim očima.

— Do đavola! Sada zaista verujem da ste Vajat Erp i Dok Holidej!

Kockar se opet vrati u dvorište, zatvori za sobom vrata i onda pogleda dečaka.

— Hej, Džim, ti nisi loš. Ali moraš da budeš oprezan. Tako nešto može nekad loše da se završi po tebe.

Maršal je svoj revolver saltom vratio u futrolu.

— Pre svega ne bi trebalo da lažeš, momče.

— Nisam lagao, mister Erp.

— Zar bi to trebalo da znači da je Jenki Tom stvarno u toj kući?

— Da, on stanuje kod nas.

— Kod vas. Zar ova kuća pripada tvom ocu?

— Mom bratu Baču. Pa vi ste me malo pre pitali za njega.

Kornvol reče preneraženo: — Nećeš valjda reći da je Bač Sanders primio na stan tog — Jenki Toma?

— Primio na stan? On tu stanuje.

— Divan li je tip taj tvoj brat!

Kornvol se uhvati za srce.

— Mister Erp. Molim vas recite mi da sve to nije istina, da je to fatamorgana, da je to loša šala. Sve to što sam danas doživeo. Pegi je divan čovek. Zar ona da živi pod jednim krovom sa najozloglašanim vođom bande u Americi?

— To on ne mora da čuje — opomenu ga Holidej. — Možda mnogo ne ceni tu titulu.

Kornvol se uhvati za grlo.

— Mister Erp, molim vas recite mi da to nije istina. Sve to. Da je to samo loš san.

Tada se otvoriše vrata i jedna žena se pojavi u njima. Kad je videla Kornvola viknu: — Džo! — pa onda polete na trgovca i zagrlji ga.

Kornvol je tražio daha i po prvi put su ga njegovi pratioci shvatili.

Mis Pegi je bila lepuškasta, mlada žena sa veselim svetlim očima.

— Džo, ti si ovde! Kako se radujem!

Kad je trgovcu konačno uspeo da povрати dah, odgurno devojk u pogleda je u oči.

— Čini mi se Pegi da, na žalost, nemam i ja razloga da se radujem.

— Ali, Džo! Zar ti taj dugi put nije dobro došao?

— To da, ali mi se daleko manje sviđa činjenica da stanuješ u kući jednog zločinca.

Pegi ustuknu i pogleda ga zbušnjeno.

— Džo, molim te budi tiši. Mi smo jedini ljudi u gradu kod kojih se još ništa nije dogodilo. Mister Jork je želeo da se smesti kod nas. Da je Bač to odbio, sada bi i njegova kuća, kao i mnoge druge u gradu, bila prazna.

— Bolje prazna kuća — nego ubica u kući — odgovori Kornvol surovo.

— Preklinjem te, tiše! On je ovde. On je gore, u velikoj sobi. Možda nas čak i posmatra.

— Jesam li rekao da smo u pogrešnom gradu — dobaci Holidej sa uzdahom.

Izgledalo je da je mlada žena tek sada primetila onu dvojicu.

— Ti si poveo i prijatelje?

— Prijatelje? — Trgovac pogleda svoje pratiocice. — Ne verujem da je ovoj gospodi stalo do toga da ih ja smatram svojim prijateljima. A sada, kada su sve čuli, čak sam i ubeđen u to.

— Džo, ti ne smeš tako da govoriš. Ti još ne shvataš sve to. Ja ću ti objasniti. Ali dodi najpre u kuću. I ova tvoja dva prijatelja će takođe poći.

— Drž' se samo dobro, Pegi, kada budeš čula njihova imena — dobaci dečko. — To su Vajat Erp i Dok Holidej.

Devojka nije odmah shvatila, pa se onda okrenu dečaku.

— Džim, ti si brbljiv dečak. Već koliko puta sam ti rekla da se pristojno ponašaš. — Okrenuvši se ka Vajatu, nastavi: — Izvinite molim vas, mister...

Vajat skine šešir i reče:

— Erp.

Devojka se zablene u njega. Onda se okrenu čoveku iz Džordžije. On takođe podiže šešir.

— Holidej.

Pegi Kornvol je gledala od jednog ka drugom. Onda pogleda brata.

— Džo, za ime božje, pa reci nešto!

Tada ga ona uhvati za ruke.

— A šta bih rekao? — prostenja trgovac.

— Pa ne može biti istina da su ovi ljudi...

— Istina je.

Kornvolove oči posmatrale su gornje prozore kuće.

Devojka proguta.

— Ali...

Dok Holidej ponovo stavi šešir na glavu i otvori kapiju.

— Šta sam vam rekao, mister Kornvol? Mi nismo dobrodošli na tu svadbu.

Kad je i maršal hteo da izađe, Kornvol ih zadrža.

— Samo trenutak, mister Erp. — Onda se okrene sestri i reče joj surovo: — Pegi, ako ta dva gospodina moraju da odu, onda idem i ja. Dugujem im daleko više zahvalnosti nego što bi ti mogla i pomisliti. Čak i za svoj život. Ja sam im obećao da ćeš ih pozvati...

Dok Holidej se okrene.

— Nemojte se truditi, mister Kornvol. Shvatićemo vašu dobru volju kao da smo i bili vaši gosti i ne ljutimo se na vas. Da baš nismo veliki prijatelji proslava to smo vam već rekli. Do viđenja.

Kornvol uhvati kockara za ruku.

— Čekajte, Dok, i ja ću poći sa vama. Ja i onako nemam tu šta da tražim.

Tada ga devojka zagrlila.

— Džo! — Njeno telo se treslo od plača. — Tako sam ti se radovala.

Vajat pogleda malog Džima.

— Mi polazimo sada, mister Kornvol. Mali može da pođe sa nama pa će vam reći gde smo se smestili, za slučaj da vam budemo potrebni.

— Ne, mister Erp. Ja polazim sa vama.

Bez pozdrava Džouzef Kornvol je izašao sa njima iz dvorišta.

Dečak je pored njih skakutao amo tamo.

*
**

Četvrt sata kasnije pronašli su u jednom starom velikom hotelu tri sobe. Trojica ljudi su zajedno ve-

čerali, pa su onda pošli ka svojim sobama.

Pre nego što je Dok ušao u svoju sobu, reče Kornvolu:

— Nisam malo pre verovao da ćete ono uraditi.

— Zašto? — pitao je Kornvol.

— Zato što se to neće dobro završiti. Konačno, vi ste došli ovamo da prisustvuje svadbi svoje sestre.

Kad se smračilo, neko je tiho pokucao na trgovčeva vrata. Kornvol se uplašio.

— Da? Ko je?

— Pegi — čuo je tihi odgovor.

— Šta hoćeš?

— Molim te, Džo, otvori.

Trgovac priđe vratima.

— Šta još hoćeš od mene? — pitao je surovo.

Jecajući, devojka je ušla u sobu.

— Oh, Džo, kako je sve ovo strašno! Čitav grad to već zna.

— A šta to zna čitav grad? — pitao je čovek promuklo.

— Da su oni tu.

— Ko to „oni“?

— Maršal i Dok Holidej. „Zviždukalo“ Teđ je već imao neki sukob sa njima.

Trgovac priđe prozoru.

— Bedno banditsko gnezdo. A moja rođena sestra živi sa jednim zloglasnim banditom pod istim krovom.

Pegi se sruči na stolicu.

— On je Bača primorao, Džo. U to možeš biti siguran.

— U šta? Ni u šta nisam siguran. Znam samo jedno: da se u dubini svoje duše stidim pred onom dvojicom.

— Zašto si ih poveo?

— Već sam ti rekao da su mi pomogli. Na brodu sam sav svoj novac izgubio kockajući se sa jednom varalicom. Dok Holidej mi je sve povratio.

— Zar ne uviđaš da ni on a ni maršal ne pristaju uz ovaj grad?

— Da, Pegi, ja to veoma dobro uviđam. Oni isto tako malo spavaju ovamo kao i ja. Zato ću i poći dalje sa njima.

— Pa oni neće nikuda oдавде — reče devojka kršeći ruke i plačući. Tada se Kornvol trže.

— Šta si to rekla?

— Ljudi Jenki Toma ih nikada neće pustiti da ođu oдавде. Već godinama se nije usudio da dođe ovamo neki čuvar zakona. A sada je to učinio veliki Vajat Erp. Možeš lako izračunati na svojih pet prstiju da Jork neće otpeti.

— Aha — reče čovek. — Oni nameravaju da ih ubiju.

— Ne znam, Džo. Ali znam samo jedno, a to je da ne smeš ostati sa njima.

— Varaš se, Pegi. Ja ću ostati sa njima. Pogotovu sada.

Devojka skoči i grčevito uhvati čoveka za kaput.

— Džo oni nemaju nikakvu šansu. Niko još nije nekažnjeno pucao u „Zviždukalo“ Teda.

— Možda, Pegi. Oni su napali jednu bandu. Ja ću prići njima. Svejedno šta će se iz toga izroditi.

Tada devojka svojim malim pesnicama počeo da lupa čoveka u grudi.

— Onda ćeš i ti umreti sa njima, Džo! Ja neću da ti umreš! Čuješ li?

Čovek je odgurnu.

— Idi kući, Pegi. Nas dvoje više nemamo ništa zajedničko. Ako đavo hoće da umrem u tom prokletom gradu, onda ću tu i umreti.

— Pa ti si poludeo! „Zviždukalo“. Teđ će ih obojicu ubiti. Čitav grad to već zna. Svakom sam rekla da ti nemaš ništa sa njima.

— Žao mi je, Pegi. Sada ćeš morati da im kažeš da ja pripadam k njima.

Pegi uzmače do vrata. Lice joj je bilo blede kao kreč.

— Džo, ti ne znaš šta govoriš. Ti ne poznaješ Jenki Toma i njegove ljude. „Zviždukalo“ Ted je pravi davo.

— Da, u to sam uveren, Pegi. Ali to neće promeniti moju odluku. A sada mi učini to zadovoljstvo pa otidi. Ne bih želeo da to čuju maršal ili doktor.

— Maršal ili Dok — odgovori ona. — Kako si tako zaslepljen, Džo. Vajat Erp važi kao najopasniji čuvar zakona na Zapadu. I baš sa njim dolaziš u Sijuks Siti.

— Zar sam znao šta se ovde dešava? Jesi li mi o tome napisala ma i jednu reč? Jesi li mi pisala da si dospela u jedno banditsko gnezdo? Da nameravaš da se udaš za čoveka koji u svojoj kući krije jednog zloglasnog razbojnika.

Najednom Kornvol uhvati ruku svoje sestre.

— Šta nameravaju da učine, Pegi? Moraš mi to reći. Dugujem onoj dvojici zahvalnost. Ti dobro znaš da nijedan Kornvol ništa ne prima na poklon. Šta nameravaju?

— Ne znam, Džo. Mogu ti reći samo to da je malo pre Ted bio kod gazde.

— Kod gazde — ponovi Kornvol. — Kada već moram to da slušam, onda bar nemoj u mom prisustvu tog ubicu i otpadnika da nazivaš gazdom. On nije moj gazda. Slušaj dobro, Pegi! Ako želiš i dalje da budeš moja sestra, onda ćeš saznati šta one lopuže planiraju protiv Vajata Erpa i Doka Holideja.

Neko je pokucao na vrata.

Tada se pokrene kvaka na vratima i u njima se pojavi čovek iz Misurija.

— Žao mi je, mis, što vam smetam. — Onda se obrati trgovcu: — Mister Kornvol, ja sam u susednoj sobi, hteo ili ne hteo, morao da slušam svaku vašu izgovorenu reč. Zato sada vi mene slušajte. Nemojte

zbog nas ništa da brinete. Mi ćemo već sami pripaziti na sebe. Nemojte misliti da bi za nas bilo iznenađenje ako neki tip kao što je to „Zviždukalo“ Ted priprema osvetu. Mi smo računali sa tom mogućnošću.

— Ali moja sestra je rekla da nemate nikakve šanse, da ste već kao mrtvi.

— Čovek nema šanse samo kada je mrtav, mister Kornvol. Laku noć.

Vrata su se zatvorila za čovekom iz Misurija. Brat i sestra su nemo gledali u vrata, gde je još malo pre stajao maršal.

Onda se trgovac spusti u stolicu i stisne pesnice.

— Kada bi bar već bilo sutra uveče.

— Zašto sutra uveče?

— Zato što onda lađa kreće dalje.

— Ali ona ide ka severu, Džo — odgovori devojka smušeno.

— Znam. Što se mene tiče može putovati i u pakao. Ja svakako polazim sa njom.

Onda u sobi opet zavlada mir.

Tu tišinu najednom prekide resko zviždanje melodije „Misuri“. Pegi se stresla.

— „Zviždukalo“ Ted — reče ona uzbuđeno. — Još ću poludeti od tog njegovog zviždanja. Uvek ista melodija.

Resko i bez sluha čuli su se zvuci zvižduka. Onda su se izgubili. Bez daha brat i sestra su osluškivali u noć.

*
* *

Nešto posle jedanaest časova noću Vajat je napustio svoju sobu i bešumno pošao dole. Tiho je izašao kroz dvorišna vrata i pošao ka jednoj hrpi sanduka iza koje se pri-

tajio. Prolazili su minuti. Čovek iz Misurija je ostao nepomičan na svom stražarskom mestu. Njegovo strpljenje je još jednom stavljeno na probu.

Bilo je prošlo gotovo tri četvrt sata kada se čuo neki šum od kapije. Odmah zatim jedna tamna pri- lika preskoči preko ne baš visoke kapije i pade tupo u dvorište.

Zatim je sve opet bilo tiho. Čovek, koji je ušao, bio je veoma oprezan. Pustio je da prođu pune tri minute pre nego što se podigao. Iako su se maršalove oči bile pri- vikle na mrak, onog čoveka je mo- gao da vidi samo kao tamnu senku. Jedva čujan zvižduk dopre do mar- šalovog uha. Sledećeg trenutka i drugi čovek preskoči kapiju. Usko- ro zatim i treći.

Čući su jedan pored drugog na zemlji. Ko ne bi znao da njih tro- jica čuče na zemlji, ne bi to nikada primetio.

Čekali su. Vajat ih je posmatrao. Najednom se jedan od njih uspra- vio i odšunjaio dalje.

Sada je ta stvar postajala opasna za čoveka iz Misurija. Nije mogao pojedinačno da ih pohvata a da pri tome onu drugu dvojicu ne opo- mene. Bez sumnje je ova poseta bila namenjena hotelu. Da li su bi- li sami, ili su napolju imali poma- gače?

Kao velika mačka, koja vreba pa- cova, stajao je čovek iz Misurija iza hrpe sanduka. Pošto je bilo nemo- guće da ih pohvata pojedinačno — moraće sve zajedno.

Tada potrča drugi. Onda i treći.

Šćućurenj, ležali su i oni pored hrpe sanduka.

Maršal je prilazio bliže, idući na vrhovima prstiju. U obema rukama imao je revolvere. Udarci su isto- vreme pali na glave dvojice ban- dita. Vajat pusti koltove na zemlju i uhvati onog srednjeg za vrat.

Ona dvojica, koji su dobili udar- ce po glavi, pali su gotovo bez šu- ma u prašinu. Onog trećeg čovek iz Misurija je privukao k sebi. Ne ostavivši mu šansu da progovori, Vajat mu šapnu u uho:

— Slušaj, momče, vi ste pošli u pogrešno dvorište.

Lopuža odmahnu glavom.

— Sasvim sigurno. Ako budeš pa- metan, sada ćeš brzo otići kući. Što se mene tiče, možeš sutra ujutro ispričati svom gazdi da si ležao u nesvestici do jutra iza ovih sandu- ka. Nemoj to zaboraviti momče, ti se zaista nalaziš u pogrešnom dvo- rištu.

Zatim brzo izvuče banditu revol- ver iz futrole, odgurne ga od sebe i nagne se da dohvati svoje oružje.

Lopuža odjuri ka kapiji i presko- či je. Zatim je Vajat čuo kako su u trku udaljava od kapije. Dakle, verovatno, napolju nije više bilo nikoga.

Maršal zgrabi onu dvojicu one- svešćenih i odvuče ih u kuću, za- veza ih i stavi im krp u usta. Za- tim ih zaključa u jednu ostavu.

Posle toga opet pođe u dvorište. Napolju je bila tišina. Dakle, izgle- dalo je da su ona trojica zaista bili sami. Ali uprkos tome, u gradu, u kome je u pravom smislu reči sve bilo puno bandita, moralo se mi- sliti na sve.

Vajat je čekao skoro čitav sat, i baš kad je nameravao da pođe u kuću, zaustavi ga čudan šum.

Bili su to tihi zvižduci.

„Zviždukalo” Ted. Ako ga zvižda- nje ne bi odalo, onda bi to sigurno učinila ta melodija.

Maršal je brzo doneo odluku. Otrčao je do kapije, pa je preskočio na isti način kako su to malo pre učinila ona tri bandita, zatim se na- polju šćućurio na zemlju.

Uzdržana daha osluškivao je i posmatrao ulicu, koja je vodila u glavnu. Zviždanje je prestalo.

Vajat načini dva-tri koraka, kao da je posmatrao zadnju stranu hotela. Zatim pođe na glavnu ulicu.

Odmah iza ugla se skloni u jednu kapiju — zatim opet ču zviždanje. „Zviždukalo” Ted je lunjao ulicom. Kad je stigao na glavnu ulicu, prekinuo je zviždanje i šapnuo:

— Džek?

— Aha — odgovori Vajat, takođe tiho.

Bandit je odmah nastavio tiho da zviždi, podigao je malo ruku i otišao dalje.

Vajat sačeka da ovaj nestane u mraku, u sporednoj ulici. Zatim pođe za njim. Šunjao se pogrbljen. Nije smeo da rizikuje da ide pravo, zato što nije znao koliko je bio visok onaj pravi Džek.

Nije ni pošao pravo na ulicu, jer je hteo da bude siguran da Ted nije nameravo da ga navuče na tanak led i da ga nije vodio do neke zasede.

Vajat ostade neko vreme na uglu osluškujući. Jasno je čuo banditove korake, a još jasnije njegovo nemuzikalno zviždanje.

Maršal je išao za njim.

Išao je jednom sporednom ulicom.

Zatim Ted pređe preko jednog praznog placa, i čovek iz Misurija se požuri da mu priđe bliže, kako ga ne bi izgubio iz vida, ali ta briga bila je neosnovana. Zviždanje onog otpadnika jasno mu je pokazivalo put.

Uskoro su za sobom ostavili dve kuće, koje su stajale jedna do druge. Bandit je pošao desno, pored zida jedne štale i najednom je njegovo zviždanje prestalo.

Čovek iz Misurija se odmah bacio potrbuške na zemlju. Samo lako

uzdignute glave gledao je ispred sebe.

Cuo je korake, pa onda vide kako bandit skrete desno ispred šupe.

Jedna drvena kapija se škripeći otvori. Vajat je opet ustao i sada je pošao za banditom na još kraćem odstojanju. Cuo je otključavanje brave. Opet su vrata zaškripala. Vajat je prišao na sedam jardi od zločinca. Išao je sasvim uz gusto žbunje kako ga Ted ne bi video.

„Zviždukalo” Ted još nekoliko puta zazvižda svoju omiljenu melodiju, pa onda ljutito reče:

— Što se tako idiotski ponašaš, čoveče? Ovde te više niko ne može videti.

— Ne znam — šapne Vajat i zašade.

Bio je to najopasniji trenutak ove akcije. Ako bi zločinac sada primećio da je prevaren, odmah bi dohvatio kolt. A da revolveraš Ted ne bi oklevao da puca, Vajat je u to bio više nego siguran.

— Dođi već jednom! — režao je bandit.

Vajat je ostao pogrbljen, okrenuo je desnu stranu napred, a za svaku sigurnost uzeo je revolver u levu ruku, koja je bila okrenuta prema zločincu. Onda pođe napred.

„Zviždukalo” Ted pođe kroz jedan hodnik. Onda otvori neka vrata i pripali šibicu.

Dok je bandit pripaljivao petrolejku, Vajat uđe u usku prostoriju. Vratio je opet svoj revolver u frotolu.

Zločinac se nije ni okrenuo dok je pitao: — Gotovo?

— Da, sva trojica — odgovori Vajat.

Zločinac se ukoči i onda se lagano okrete.

— Vajat Erp — izgovori on bez daha.

Maršal je već bio osmotrio prostoriju. Bila je to veoma primitiv-

na koliba. Desno se nalazilo kame-
no ognjište. Levo je bio sto sa jed-
nom hoklicom.

Očigledno je zločinac živeo kao
pravi pustinja.

Vajat je prekrstio ruke preko
grudi i mirno ga posmatrao.

Bandit prasnu:

— Šta vam pada na pamet? Ka-
ko smete da me napadate!

— Slušaj momče? Budi oprezan
sa svojim izrazima. Ko je koga na-
meravao da napadne to će se još
videti. Daću ti jedan dobar savet,
„Zviždukalo”. Ostavi nas na miru.
Možda si do sada imao sreće u
tvojim poduhvatima. Kod nas gri-
že u granit.

— Prokleta mnogo brbljate, Erp.
Videćemo koliko će to dugo trajati.

— Ne bih ti savetovao da to
stvarno isprobaš, „Zviždukalo”. Si-
gurno ćeš pri tome oprljati prste.

Mladi bandit se nekako suvo na-
smeja.

— Napravili ste račun bez krč-
mara, Vajat Erp. Ja nisam sam u
Sijuks Sitiju.

— To mi je poznato, dečače. Ali
nikad se nisam interesovao za broj
ljudi koji imaju nešto protiv mene.

— Ovaj puta će to biti drugačije
— reče zločinac. — Niste nam ovde
potrebni, Erp. Ni vi, a ni Dok Holi-
dej. Jenki Tom je gospodar ovog
grada.

Vajat ga prezrivo prekide, nasme-
šivši se...

— Još uvek sediš u pogrešnom
sedlu, dečače. Ne interesuje me ko
je gospodar ovog grada, ili da li je
sam uzeo to pravo.

— A šta ćete onda ovde? — pitao
je Ted.

— Nemam potrebe to da ti objaš-
njavam, mali.

Zločinčevo lice je bilo bez kapi
krvi.

— Nemojte me nazivati mali, jer
ću vas ubiti.

Vajat je već otvorio vrata, pa se
još jednom okrenuo.

— Znaš, dečko, što se tiče puca-
nja, biće bolje da svoj kolt ostaviš
u futroli. Inače bi se moglo desiti
da ga više nikada ne dotakneš.

Vajat se okrete da pođe.

Tada zločinac, lica unakaženog od
besa, skoči na maršala. Vajat je
računao sa ovim podmuklim pre-
padom, pa se naglo okrene i raspa-
li bandita pesnicom u grudi, tako
da ga je odbacio nazad do peći.

Ali, zločinac je već imao revol-
ver u ruci.

— Žalim, imali ste smolu, Erp.
Sad ću vas ubiti. Čak i kada Jenki
Tom ne bi bio gospodar ovog gra-
da, ne bi sad niko mogao ništa da
mi prebaci. Svakom ću moći mirne
duše da kažem da ste provalili
kod mene i da ste me napali.

Čovek iz Misurija je bandita po-
smatrao gotovo sa sažaljenjem.

— Rekao sam ti da budeš opre-
zan sa revolverom.

— Hej, Erp! Ja mislim da sam
sada otkrio vaš trik. Znam kako
ste stekli veliko ime: vi stalno ble-
firate. Čak i onda, kada nijedan
drugi čovek ne bi više samom sebi
davao neku šansu.

Vajat pogleda momka, ne odgo-
vorivši mu.

„Zviždukalo” se lagano usprav-
ljao.

— Pomirite se sa tim, Erp. Vaš
poslednji trenutak je došao. Ovu
kuću nećete napustiti živi.

Vajat je gledao otpadnika, kao
da mu je bilo strašno dosadno.

— Prokleti bleferu! — besneo je
bandit. — Ja ću te ubiti.

Vajat je još uvek ćutao.

„Zviždukalo” Ted je besno frktao
kroz nos. Dobro, on je bio ubica.
On je pomogao mnogim ljudima da
prevremeno odu na onaj svet i pri
tome nije imao nikakvih skrupula.
Ali taj čovek, taj Vajat Erp. On je

bio poznat na celom Zapadu, pa i dalje. Sama ta činjenica je kod revolveraša stvarala nesigurnost, a da on to nije ni slutio.

— Slušajte, Erp. Pre nego što otputujete na ovaj svet ođaćete mi jedno: Ko vas je zvao ovamo?

Vajat je ćutao.

„Zviždukalo” Ted je besneo:

— To hoću da znam i...

— Šta to, dečake?

Momak je besneo. Onda promuklo reče kroz zube:

— Jesam li i ja na tvojoj listi?

Vajat se nasmeja. Ovaj put je to činio iskreno.

— Neće ti uspeti, bleferu! Ti znaš vrlo dobro da si izgubljen.

— Možda i nema razloga da blefira. — Taj glas je dolazio sa prozora. Bio je to glas od kojeg se zločincu sledila krv u žilama. Teodor Čap je dobro poznavao taj glas. On ga je čuo već jednom tog kasnog popodneva.

Bio je to glas Dok Holideja.

Zločinac je stajao kao skamenjen. Nije se usudio ni da se okrene.

— Spusti kažiprst, dečake. Nemoj da rizikuješ da ga staviš na oroz. Bilo bi ti to zadnje što si učinio na ovom svetu.

Tada maršal reče:

— Zar ste stvarno mislili da ću takvoj kreaturi pružiti šansu da mi sjuri metak u leđa?

Bandit promuca uzdržavajući bes. — Tako dakle?

— Da upravo tako! — odgovorio je maršal, koji je još ranije primećio kockara u prozoru, pa se tek onda okrenuo da pođe.

— Baci kolt, dečake — reče Holidej opasno tiho.

„Zviždukalo” je bio opasan strelac, ali on je dobro znao da tog trenutka nema nikakvu šansu.

— Dobro — reče on škripeći zubima — ovu partiju sam izgubio.

Ali vam se zaklinjem to nije bila i poslednja.

— Sigurno nije — odgovori Dok Holidej. — Poslednja će biti ona, kada budeš pokušao da nategneš oroz protiv maršala ili mene.

— Nemoj to zaboraviti dečake. Želimo ti laku noć. — Rekavši to, okrene se i Vajat i izađe napolje.

Kada je „Zviždukalo”, pola minuta kasnije, zaslepljen od besa, izleteo napolje držeći revolver u ruci, nije više bilo ni traga od one dvojice.

„Zviždukalo” Ted potrča oko kuće.

Ništa.

Do đavola! Pa nisu mogli ispariti!

Bandit je potrčao do grmlja, proleteo kroz njega i naleteo na jedan polusrušeni zid.

Ništa. Nigde nije bilo ni najmanje traga od one dvojice.

Ted opsova i pođe lagano nazad u svoju kolibu.

Kada su se vrata za njim zatvorila, odvojile su se dve senke od niše kamina kod desnog zida kuće. Bez žurbe su ta dva iskusna čoveka napustili opasni teren.

Davno je već bila prošla ponoć.

Kada su stigli blizu glavne ulice, Dok Holidej pripali cigaretu.

Maršal ga upita:

— Jeste li već dugo bili tamo?

— Ne. Čuo sam dole u hotelu jedna vrata. Bila su to vrata od ostave. Ko li noću otvara ta vrata? Kad sam ih par minuta kasnije i ja otvorio, video sam dva teška paketa. Po načinu pakovanja prepoznao sam pošiljaoca. Dakle, tako sam saznao da ste negde napolju, pa sam i ja napustio hotel i upravo video kako ste pošli onom uličicom. Jasno, morao sam za vama. Kada sam video da ste pošli za onim tipom u njegovu jazbinu, šale radi

obišao sam kuću. Uostalom, mislite li da je za danas gotovo?

— Ne verujem — odgovori maršal. — Jenki Tom se neće lako pomiriti sa tim što smo tako udesili njegove. A ni „Zviždukalo“ nije čovek koji će progutati takav zalogaj.

U međuvremenu su stigli na glavnu ulicu. Iako je Vajat imao neko neprijatno osećanje, prešli su ulicu i pošli prema hotelu. Jedva što su stupili na trotoar, kad se iza ugla pojavi grupa ljudi koji pripuče na njih.

Vajat se odmah bacio sa trotoara na zemlju i pucao. Džon Holidej je takođe dokazao da je čovek čeličnih živaca. Stajao je raširenih nogu, a sa njegovih kukova treštala su dva revolvera. Krici napadača su bili eho njihovih pogodaka. Jedan bandit pade na zemlju.

Vajat Erp je odmah ustao, pa je u velikim skokovima pojurio napred. Banditi nisu imali nikakvu šansu, iako su revolveri one dvojice prestali da urlaju.

Drugi, koji je poleteo ka maršalu, bio je dočekan strašnim direktom, koji ga je odbacio čak na kućni zid. Treći i zadnji koji je još bio na nogama pokušao je da poleti na kockara, ali je imao nesreću da naleti na pesnicu čoveka iz Misurija, tako da se i on uskoro našao na zemlji.

— Jesam li rekao, da smo došli u negostoljubiv grad, maršale — reče Holidej, dok je punio revolver.

Kad su stigli gore na sprat, gde su im se nalazile sobe, Vajat je pokušao na vrata Kornvolove sobe.

Trgovac se nije odazivao. Vajat otvori vrata. Soba je bila prazna.

— Izgleda da je naš srčani bolesnik negde na lečenju — reče Holidej.

Vajat je razgledao sobu. Kockar je zapalio novu cigaretu.

— Možda je ipak otišao kod svoje sestre?

— To sam u početku i ja pomišljao. Ali sada više ne mislim tako. — Pri tome se nagnuo i podigao jednu iglu sa zemlje. — Jeste li ovo već videli?

— Aha, trgovac ju je nosio na kravati.

— Tačno. I ako pogledate i ovo ovde... — Držao je pred kockarem jednu zgužvanu malu maramicu.

— Do đavola, pa to je nosio u džepu na sakou! Stvar je jasna. Mister Jork je poslao po svog gosta.

Vajat se oprezno približio prozoru i pogledao na ulicu. Naglo skoči nazad.

Odjeknuo je jedan pucanj. Metak razbi prozorsko okno i udari u zid.

— Holidej, ugasite svoju cigaretu!

— Dakle, sledeći trio. Uostalom, jeste li to već приметili, da ova bratija uvek napada u trojkama.

— Aha — odgovori maršal i oprezno proviri kroz drugi prozor. Ako bi onaj džentlmen tamo kod bureta za kišnicu promolio glavu prepustite ga meni.

Malo zatim prasnuše dva pucnja, a u obodu velikog sombrera koji je virio iza bureta pojaviše se dve rupe. Čovek, koji ga je nosio, uplašeno se pribio uz bure.

Maršal sada pogleda napolje.

— U pravu ste, Dok, stvarno ih je trojica.

— Možda su to isti oni što su malo pre hteli da nam zažele laku noć.

— Svejedno. Sići ćemo dole, pa ćemo ih poslati kući.

Izašli su kroz zadnju kapiju dvorišta pa su do ugla glavne ulice stigli jednim sokačatom. Sa ugla je Vajat mogao da vidi svu trojicu.

— Prvi leži iza stepenica za verandu, onaj drugi se smestio ispod

stuba, a treći je onaj sa probušenim šešikom.

Holidej se odvoji od zida.

— Hoćemo li?

— Aha!

Istovremeno su se pojavili na ulici.

Kao isklesani iz granita, stajali su na tri jarde od trotoara.

— Evo nas momci! — reče čovek iz Misurija.

Trojica bandita su ukočeno čučali na svojim mestima.

— Imate pola minuta vremena da se izgubite — začu se maršalov metalni glas.

Prvi se pokrenu onaj iza bureta. Uspravio se i pošao je lagano ka sredini ulice. Odmah zatim su i druga dvojica sledila njegov primer. Odlazili su lagano, kao prebijeni psi.

— Za slučaj da nameravate opet da se vratite — vikao je kockar za njima — nemojte slučajno da zaboravite kod stolara da poručite mrtvačke sanduke. Tako ćete svojim ženama olakšati posao.

Banditi su nestali u sporednoj ulici.

— Mislite li da je predstava završena — upita Holidej.

— Na žalost, nije.

Holidej opet pripali cigaretu i reče:

— Ovo trčanje uz i niz stepenice je baš zamorno.

Vajat je već neko vreme posmatrao kuću preko puta.

I Holidej pogleda u tom pravcu.

— Očigledno je to neki prazan salun. Možda bismo mogli tamo da se smestimo.

*
* *

Već su gotovo pola sata sedeli na prašnjavim visokim barskim stolicama, gledajući kroz pomična vrata preko, ka hotelu. Strpljenje je bila osobina ove dvojice ljudi. Nije dan nije progovorio ni reči. Čutke su gledali napolje. Holidej je već davno prestao da puši, da ne bi na taj način slučajno privukao nečiju pažnju.

Kada se začuo prigušeni šum, obojica su udvostručila pažnju. Desno, iz sporedne ulice, promakla je neka senka, pa je stala na uglu, posmatrajući okolinu.

— Broj jedan — šapne Holidej.

Čovek preko nestao je u sporednoj ulici.

Posle dva minuta došao je drugi.

— Broj dva — reče tiho kockar.

Ali treći čovek nikako da naiđe.

Prošlo je pet minuta.

— Čekaćemo još — šapne maršal.

Holidej klimne glavom.

Kada je prošlo još tri minuta, sišao je maršal sa stolice i pošao u pozadinu prostorije.

Dok Holidej je ostao kod vrata.

Čovek iz Misurija je napustio prostoriju kroz zadnji izlaz. Dvorište je bilo pokriveno preturenim bačvama, ostacima jednih kola i praznih sanduka.

Vajat pogleda ka kapiji. Ona su imala samo jedno krilo. Drugo je ležalo na jednoj bačvi.

Bez šuma je izašao na ulicu. Pažljivo i oprezno, čovek iz Misurije promoli glavu, da bi je odmah zatim povukao nazad. Samo nekoliko jardi od kapije stajao je jedan čovek oslonjen o zid kuće.

Vajat dohvati sa zemlje jedan kamenčić. Našao je, u stvari, jedan ekser od potkovice i bacio ga na ulicu. Odmah zatim je čuo korake čoveka.

Vajat se bio priljubio uz stub kapije. Kad je čovek prošao pored

njega, vajat ga mlatnu revolverom po glavi. Bandit se sručio bez glasa.

Vajat je iza sebe čuo neki šum, pa se munjevito okrene držeći revolver u ruci, ali onda prepozna kockarevu siluetu.

Dok Holidej je lagano prilazio. Kada je video čoveka na zemlji, rekao je tiho:

— Broj tri.

— A sad ćemo potražiti našeg prijatelja Kornvola — reče Vajat.

— Zašto da ne — odgovori kockar tiho. — Moj krevet se i onako neće noćas više zagrejati.

Išli su ulicom sasvim uz kuće i kapije. Posle pet minuta stajali su ispred kuće Bača Sandersa. Vajat je još od pre podne znao da su šarke bile podmazane i da vrata ne škripe. Na sreću, kapija nije bila zaključana.

Ušli su u dvorište, pa su za trenutak zastali osluškujući. Kroz jedan od gornjih prozora videlo se svetlo. Holidej prošapta maršalu na uho:

— Ne stanuje li tamo naš prijatelj Tom, koji nam svakih pola sata šalje trio bandita?

Vajat potvrdno klimne glavom. Holidej se nasmeja.

— Hoćemo li da mu uzvratimo posetu?

— Radije bih pre toga porazgovarao sa Pegi Kornvol.

— To bi bilo izvodljivo. Ona verovatno spava u onoj sobi koja gleda na ulicu.

— Kako ste došli na tu pomisao?

— Video sam danas po podne da se na tim prozorima nalaze ružičaste zavese.

Vajat pođe ka kućnim vratima. Ni ona nisu bila zaključana. Čovek iz Misurija, u pratnji Holideja, uđe u hodnik. Odmah levo nalazila su se jedna vrata.

Vajat pokrene dugme.

Bila su zaključana.

On tiho pokuca — i odmah dobi odgovor.

— Da?

— Pegi! — šapne maršal, pokušavajući da oponaša Kornvolov glas.

Unutra se začu glas devojke, sasvim pored vratiju:

— Ješi li ti, Džo? — upita ona začuđeno. — Kako si ti došao ovamo?

— Otvori! — navaljivao je maršal šapućući.

Začu se otključavanje vrata i ona se otvoriše. Vajat je brzo ušao unutra i stavio devojci ruku na usta.

— Ni reči! Ja sam to, Pegi. Vajat Erp. Morate mi oprostiti što sam provalio ovamo, ali nisam imao drugi izbor. Moram da razgovaram sa vama.

Oslobodio joj je usta.

— Htela bih da znam o čemu to imate sa mnom da razgovarate noću u dva sata, mister Erp.

— Vaš brat je nestao iz hotela.

— Nestao?

— Da.

Negde u kući zaškrpala su vrata. Ona su se čuli užurbani koraci u hodniku. Neki čovek je žurio ka Peginoj sobi.

Džon Holidej ga propusti.

I Vajat Erp se sklonio u mrak niše vratiju.

Čovek uđe.

— Pegi, jel' se nešto dogodilo? Čuo sam neki krik. A ova vrata? Zašto su ona otvorena?

— Bač — promuca žena.

Taj čovek je, dakle, bio Bač Sanders. On zapali šibicu, pa se onda okrenu i vide maršala.

— Ko je to? — promuca on.

— Ja sam Vajat Erp.

Sanders se zagleda u revolver u maršalovoj ruci.

— Vajat Erp — promuca on promuklo.

— Aha — Vajat zatvori vrata. — Tražim Džoa Kornvola.

— Čoveče, jeste li vi ljudi! — reče mladi čovek nabranog čela. — Zna- te li vi gde se nalazite?

— Svåkako. Kod sestre Džoa Kornvola.

Čovek se zablene u maršala, pa se onda okrene i zatvori vrata. On- da se vrati i pripali petrolejku.

Pegi je stajala pored svog zaruč- nika.

— Džo je nestao, Bač — reče ona drhćući.

— Da, pa? Šta ja tu mogu? — upita čovek. — Za sve je sam kriv. Zašto nije sam došao ovamo? Ti si pozvala njega i nikog drugog. Zašto je bio tako lud da dovede baš...

Čovek zastade i pogleda u čoveka iz Misurija.

— Samo vi nastavite, mister San- ders — reče maršal mirno. — Mi- ster Kornvol ima dakle meni da zahvali za svoju nesreću?

Sanders spusti glavu i promumla: — Šta vi tražite ovde, maršale? Zašto vas je Džo poveo sa sobom? Vi ovde nemate nikakve šanse...

Vajat vrati svoj kolt u futrolu.

— Dakle, nije ovde?

— Ko? — upita Sanders i podiže glavu.

— Džo Kornvol.

— Ne i ponovo ne — viknu čo- vek uzbuđeno, tako da ga je devoj- ka morala opominjati.

— Bač, za ime božje!

— Zašto on ne odlazi? Šta još traži ovde? On će nas sve upropa- stiti.

Maršal je sa interesovanjem slu- šao reči mladog čoveka.

— Zao mi je što sam vam stvo- rio neprilike. Ali ja ću pronaći mi- ster Kornvola.

Pegi zgrabi za ruku čoveka iz Mi- surija.

— Molim vas, mister Erp, napu- stite grad ako želite da spasete Džoa.

Vajat je pogleda.

— Na žalost, to nije moguće, mis Pegi. Ja ću grad napustiti zajedno sa vašim bratom.

— Ali to je ludost — reče čovek uzbuđeno. — Dobro, vi ste Vajat Erp. Poverovaću vam zato što je u ovom osinjaku iznenada došlo do takvog uzbuđenja. Ali šta zamiš- ljate? Mislite li možda da će vam uspeti da sa svim ovima ovde sami izađete na kraj. Da ćete postići ne- što što mnogim drugima do sada nije uspevalo, čak ni onda kada su za sobom imali tuce ljudi?

— Nisam sam, mister Sanders.

— Znam, sa vama je Dok Holi- dej. Ali šta možete vas dvojica pro- tiv čitavog grada?

— Protiv čitavog grada — odgo- vori čovek iz Misurija lagano. — Zar i vi pripadate njima, mister Sanders?

Momak stisne pesnice.

— Ja... ja vam ne mogu na to odgovoriti, maršale! — progovori on promuklo.

— Sigurno, razumem. Nadam se da će vaša verenica onda shvatiti da ste i vi krivi za nesreću njenog brata.

— Ja — reče momak. — Zašto ja? Vi ste krivi za to!

— Grešite, mister Sanders!

— Samo vi! Zašto vas je poveo? Šta je pomislio? Kako je mogao biti tako lud...

— On nije ništa znao o prilikama ovde u gradu, mister Sanders. A sada me dobro poslušajte i vi i mis Pegi! Ja ću tražiti Džoa Kornvola. Niko me u tome ne može zausta- viti.

Maršal pođe napolje.

Pegi ga zadrži.

— Mister Erp! — viknu ona glas- no. — Preklinjem vas...

Maršal skloni njenu ruku sa svoje.

— Preklinjite svog verenika. Ja sam došao u grad sa vašim bratom, pa ću ga zajedno sa njim i napustiti.

— Ali to je nemoguće, to je...

— Devojčin glas se uguši u jecaju.

Vajat se okrenu i uhvati je ne baš nežno za ramena i pogleda je u oči.

— Dakle vi nešto znate o njemu?

— Ne! — promuća ona.

Tad Bač priskoči.

— Pustite je!

Vajat ga odgurne.

— Mi smo u hotelu imali tri posete od ljudi koji su jasno pokazivali šta nameravaju. Kada smo se malo pre vratili, vaš šurak je nestao. Sve u njegovoj sobi ukazivalo je na to da se tamo vodila borba. Protiv svoje volje obećao sam mu da ću se brinuti o njemu. Možete biti uvereni u to da ću održati svoju reč, mister Sanders.

Najednom se vrata otvoriše.

— Možda vam to neće biti tako lako, Erp! — začu čovek iz Misurija jedan promukao glas.

Vajat se okrete.

U vratima je stajao izrazito mali čovek. Imao je kratku sedu kosu i usko žučkasto lice, koje je bilo celo izborano. Usne su mu bile uske. Njegove svetle oči blistale su kao u sokola. I ako sitna, figura čoveka odavala je veliku snagu i odlučnost. Na sebi je imao plavi kaput od uniforme, sa kojeg su bili skinuti svi znakovi, dugmad i ostali

sjajni delovi. Pantalone su mu bile crne i navučene preko čistih vojničkih čizama. Opasač za oružje bio je prerađeni oficirski kajiš, a na desnoj strani nalazio se revolver.

U desnoj ruci držao je čovek veliki, takođe vojnički, revolver.

Vajat ga je drugačije zamišljao — ali je ipak odmah znao koga je imao pred sobom: Tomasa Jorka, bivšeg oficira severne armije, koji je u Sjedinjenim Državama bio poznat već godinama kao brutalni bandit sa nadimkom Jenki Tom.

Vajat je mirno gledao u lice bandita. Osloni se o zid pa prekrsti ruke na grudima i reče hladnokrvno:

— Dobro večer, mister Jork.

Na čelu otpadnika pojavi se duboka bora.

— Otkada me vi znate?

— Od pre pet sekundi.

Vođa bandita držao je palac na orozu.

— Da se niste makli, Erp! Još imam sa vama da porazgovaram nekoliko reči, pre nego što opalim.

— Mogu misliti.

— A šta to?

— Da, želite da znate šta tražim ovde. Kako sam došao ovamo i kako sam imao smelosti da dođem u vaš glavni štab.

Jork stisne usne, a onda ipak progovori:

— Sada ipak verujem da ste Vajat Erp.

— Rađuje me da to verujete — odgovori čovek iz Misurija mirno.

— Da ja sam se rugao „Zviždu-

kalu". Kada su oni momci došli i pokazali mi svoje krvave njuške, onda sam već ozbiljno sumnjao — ali sada sam ubeđen u to da ste Vajat Erp!

Nasta tajac.

— Pre sedam godina sam prvi put čuo o vama. Otada sam pozeleo da vas vidim.

To je izgovorio gotovo podrugljivo.

— Veliki Vajat Erp! Div, previsok — a opet ništa! On je maknuo Džeka Donegana, Hugetera, Flenegana, Ransa i Lester Gordona. I opet nije ništa. Ništa u odnosu na Jenki Toma!

Njegove oči su se neprirodno cakilile. Činilo se kao da gleda kroz maršala nekuda u daljinu.

— Veličanstveni Vajat Erp! He, he, he. On stoji tu! Došao je kod Jenki Toma. He, he, he!

Vajat je gledao u zločinca, ne pokazujući bilo kakvo interesovanje.

— Poznati maršal iz Dodža je prevaleo toliki put da bi odmerio svoju snagu sa mojom, da bi video ko je veći.

— Grešite, mister Jork. Zaista želim što ću morati da vas razočaram. Nisam imao nameru da merim svoju snagu sa vašom, a pogotovo ne da bih ustanovio ko je veći. — Onda je izgovorio reči koje nadmeni Tomas Jork još nikada nije čuo: — Za mene bandit ne može biti ni čovek, a kamoli veliki čovek.

Otpadnik preblede.

— „Zviždukalo”? — frkne bandit.

— Upozoravam vas, Erp. Vaš život mogu ugasići već iduće sekunde.

Vajat je na to imao odgovor, koji bi zločinca uništio, ali ga je zadržao za sebe.

— Suviše otvaraš tu svoju gubicu, Erp. Ali ti to ne pomaže. Tvoj životni put se završava ovde. Ovde u ovoj prostoriji...

Začu se Pegin pregušeni uzvik!

Ali šef bande se nije na to osvrtao. Vajat je uvideo da su ono dvoje za šefa bande bili beznačajni.

— Ovde, u ovoj prostoriji sam rekao, Erp. Možda sam mogao to da obavim kroz borbu. Pravu borbu, zbog radoznalosti i želje za fer plejom. Ali to sada ne mogu sebi dopustiti. Suviše ste uneli nemira u ovaj grad, Erp!

— Tako je. Rizikujete pobunu građana, ako biste se usudili da se upustite sa mnom u otvorenu borbu.

— Usudio? — ciknu bandit. — Vi samo brbljate, Erp. Već sam vam rekao. Nemam šta da se usudim. Vi nemate u gradu nikakvu šansu. Ako bih želeo, mogao bi vas i ovog vašeg propalog pijanog zubara da dovučem na glavnu ulicu, pa da vas smaknem...

— Da me odvučete — ponovi maršal tiho.

— Pst! — ućutka ga vladar Sitjuks Sitijsa. — Ti ćeš umreti ovde. Pomiri se s tim. Ali pre toga ćeš mi reći...

...što te je dovelo ovamo — za-

vrši Vajat rečenicu. — Znam. I „Zviždukalo” je to hteo da sazna pre jednog sata.

— Da, mi smo imali kratak razgovor u onoj njegovoj rupi napo-
lju.

Lice vođe bande postalo je bleđe za nijansu.

— Blefirate.

— A zašto?

— Da bi ste izvukli. Ali u tome nećete imati sreće kod Jenki Toma. Slušajte, Erp, ako je samo jedna trećina istina od onog što se o va-
ma priča naokolo, onda ste već mnogo surovih momaka uspeli da smekšate. Ali ja sam Jenki Tom...

— Ne mislite valjda da će to na mene ostaviti neki utisak, Jork — reče maršal i prсну u veseli smeh.

— Banditovo lice je pocrvenelo od besa. Ali je ipak uspeo odmah da se savlada. Zatim gotovo mirno reče:

— Ne možete me blefirati i izazvati, Erp. Pa rekao sam vam da sam veći od vas. Ono nekoliko sit-
nih lopuža, koje ste uspeli da poh-
vatate, bili su neuporedivo manji od mene. Ja sam Jenki Tom...

— To ste mi do sada već tri puta rekli — prekide ga maršal ledenom mirnoćom.

Jorkove usne su počele da po-
drhtavaju. Očigledno se u Tomasu Jorku odigravala divovska borba sa njegovim neobuzdanim tempera-
mentom.

— Trebalo bi smesta da vas smaknem, čoveče, zbog vašeg bezob-
razluka. Vi ste bedni prijavi poli-

cajac. „Veliki Vajat Erp”. Vi niste dostojni tog naziva. To je razlog više da oslobodim ovu zemlju od vas, a za mene smirenje da nisam smaknuo zaista velikog čoveka!

Vajat se ponovo grohotom na-
smeja.

Tada otpadnik podiže revolver.

— Još imate na raspolaganju je-
dan minut, Erp. Ako mi kažete ko vas je doveo ovamo, da li je to bio Kornvol ili neko drugi, onda ću vam skratiti muke jednim metkom.

— Vrlo ste ljubazni, Jork. Ali pre nego što umrem, želeo bih da se oprostim od jednog svog starog prijatelja.

Bandit se uspravi:

— Manite se takvih glupih šala. Dok Holidej će dovoljno rano saz-
nati da ste završili malo pre nje-
ga. Tog prijavog kockara ću tako-
đe lično ja sam udesiti. Takve momke, kao vas dvojicu, nisam ni-
kada rado prepuštao drugom...

— A ipak je „Zviždukalo” hteo da vam oduzme tu radost. On je to pokušao već tri puta.

— Sada je dosta! — zagrme zlo-
činac glasom koji se ne bi očeki-
vao od njega.

Pegi Kornvol zaprepašćeno pritis-
nu ruke na usta.

Bač Sanders drhćući obgrli nje-
na ramena.

— Šteta — reče Vajat.

— Šta?

— Što niste džentlmen, Jork. U prvom redu, ne bih nikad od vas očekivao da bi ozbiljnog protivnika ubili pred jednom damom. Drugo,

ne bih nikad očekivao od vas da bi čoveku osuđenom na smrt onemogućili da se oprostí od svog prijatelja.

— To su samo prazne priče, prijatelju! Taj revolveraš je isti takav brbljivac kao i vi. Ja ću mu izbiti zube i...

— Zašto tako ratoborno, Tom? — začu se jedan oštar glas iz hodnika.

Jenki Tom se zablene u maršala. Izgledalo je da je njegovo lice na jednom posivelo. Sasvim lagano se okrenuo.

Na četiri jarde od njega, u polumraku hodnika, stajao je Dok Holidej.

Nije držao oružje u ruci.

U banditovim očima pojavi se podmukli bljesak. Nasmeja se.

— Dok Holidej — ako se ne varam.

— Tačno, Tom — odgovori kockar, smeškajući se.

— Tom? Šta ti pada na pamet, ti, đubre kockarsko? Imao si smolu što od pozadi nisi video moć kolt.

— Kolt? Zar ti imaš neki kolt? Ah, ti misliš na onu pretpotopsku pucaljku? Hej, sa njom bih na tvom mestu oprezno baratao, jer tako šta može da eksplodira i da oslepi čoveka.

A onda se dogodilo nešto što zloglasni vođa bande Tomas Jork nije nikada u svom životu video.

Čoveku ispred njega su se najednom stvorila u rukama dva revolvera, koji su se blistali, a orozi su već bili nategnuti.

Bandit ih je sada jasno video. Ali nije primetio kada je kockar potegnuo revolvere.

Istog trenutka je zločinac naslutilo šta ga je čekalo.

Surovim pokretom Vajat Erp mu istrže kolt iz ruke.

— Gde je Džo Kornvol?

Lagano je bandit skrenuo pogled sa Holideja i pogledao u maršala.

— Ne znam.

Vajat zgrabi sićušnog čoveka, pa ga snažno okrene.

— Slušajte, Jork! Mi nismo nikakve šaljivčine, a ni preplašeni građani ovog grada. Požurite sa odgovorom. Vaše lopuže su nam ionako oduzele već dovoljno sna. Gde je Kornvol?

Metalno hladne maršalove reči doprle su kao iz daljine do ušiju bivšeg oficira.

Ali on je gledao nekako odsutno u maršalove oči.

— Ne znam.

Vajat prekrsti ruke na grudima, raširi noge i pogleda zločinca ispod oka.

— Vaše ponašanje na mene neće ostaviti nikakav utisak, Jork. Slušajte, ako mi u roku od jednog minuta ne kažete gde se taj čovek nalazi, dobićete dobru porciju batina.

— Batina? — Vođa bande se trže kao da ga je zmija ujela. — Ne mislite to valjda ozbiljno?

— Najozbiljnije. Ne savetujem vam da dozvolite da do toga dođe.

— Zaista ne znam. Na časnu reč! Kockar se glasno nasmeja.

— Časna reč vođe bande?

Zločinac pođe naglo napred, ali kao prikovan zastade stisnutih pesnica i nagne glavu na njemu svojstven način.

— Još niste otišli iz grada, doktor Holidej!

— To i ne nameravam — bar ne pre sutra uveče.

Grudi patuljka su se uzbuđeno nadimale. Onda se obrati maršalu:

— Manite se toga, Erp. Napustite grad. Ono što vi nameravate to je ludost. Imam ovde devetnaest ljudi. A građani neće ni prstom maknuti.

— To i ne očekujem od njih, Jork.

— Idite. Pustiću vas mirno da odete.

Na licu čoveka iz Misurija pojavi se podrugljiv osmeh.

— Dok Holidej vam je već jednom rekao: mi ćemo napustiti grad sutra uveče, kada bude pošao brod, i nijednog trenutka ranije. Moraćete se pomiriti sa tim, Jenki Tom.

— Zabranjujem vam da me tako zovete.

Mali Napoleon Sijuks Sitija našepuri se kao petlić.

Tada mu Holidej priđe bliže i pogleda njegovu sedu glavu.

— Treba da se stidite, Jork.

Vođa bande ga besno pogleda.

— Da se stidim? Zašto?

— Zato što ćete u vašim godina-ma morati da primite porciju batina. Ljudi će čuti za to, pa će vaša slava potamniti.

Bandit skoči nazad uza zid.

— Ako se to budete usudili, narediću mojim ljudima da vas raščereče.

Kao da se ništa nije dogodilo, Vajat mu priđe bliže.

— Gde je Kornvol?

Zločinac spusti glavu.

— Varate se, Erp. Ako ste mentalno u boljem položaju zato što ste dvojica...

— Dok Holidej će rado malo poći na vazduh.

— Jasno, ionako mi je neprijatno da prisustvujem batinjanju odraslog čoveka.

Kockar se okrene i pođe napolje.

Činilo se da Tom Jork još uvek nije primećivao Sandersovo prisustvo.

Sikćući kao kobra povika na čoveka iz Misurija:

— Ja sam opasniji nego što mislite, Erp. Ja sam iskorenio Belds delove. Možete se uveriti na groblju. Džorim Vugem je bio protiv mene i on je mrtav. Glojd Dženan je mrtav. Mek Braun leži zajedno u grobu sa svojim bratom. Džim Henings i njegov šurak. Gas Deri i Edi Zetej. Ja sam udesio Dženkinsa i Karela Brouensa. Net Pletkinsa sam pregazio sa čitavom družinom revolveraša.

— ...ubili ste Don Martusana! — prekid ga maršal. I kad je u zločinčevim očima video strah nastavi: — Martusan je bio moj prijatelj.

— Dakle tako! Zbog njega ste došli ovamo.

— Vi niste taj koji može da po-

stavlja pitanja. Ovde samo ja postavljam pitanja. Pitam vas poslednji put: gde se nalazi Kornvol?

Bandit najednom prostenje:

— To nikada nećeš saznati, ti pseto...

Šamar pogodi zločinca tako snažno, da se njegova glava okrenula.

— Govori, Jork! To je bio samo početak. Što se budeš gluplje ponašao, dobićeš više batina.

Tada se pokaza sve surovost tog malog čovečuljka. Osloni se o zid, prekrsti ruke na grudi i siknu:

— Samo udri, ti, policijska svinja! Moji ljudi će te ipak rastrgnuti. Naredio sam da više ne vidiš izlazak sunca...

Pljus!

Jork se smeškao.

— Još jedan udarac, Erp! Onda ćeš zajedno sa mnom biti pokopan pod ruševinama ove kuće.

Vajat zgrabi banditovu desnu ruku, koja mu je bila u džepu od pantalona i istrže mu neki u papir smotani valjkasti predmet.

Dinamit.

Ako bi zločincu uspelo da to prinese zapaljenoj lampi svi ljudi u prostoriji bili bi u životnoj opasnosti.

Čovek iz Misurija je poznavao taj trik.

On mirno gurne patronu dinamita u džep.

— Gde se nalazi Kornvol?

Ove reči su sada bile izgovorene opasno tiho.

Tada zločinac progovori:

— On je mrtav.

Žena očajno vrisnu:

— Ne! Učini nešto, Bač!

Smeškajući se kiselo, vođa bandita okrene glavu.

— Narikačo! Začepi joj usta, Sanders.

Vajat stisne usne.

— On je mrtav. Da, takva prokleta vaška nema ovde šta da traži. Nisam imao drugog izbora. Taj momak je postao nezgodan. Zašto je poveo maršala u grad? Hteo je da me svrgne. Hteo je da razori moju moć, da me izruči ovom psu traagaču!

Vajat proguta uvredu i pusti lopužu da nastavi. Znao je da se u takvim situacijama mogu saznati važne stvari.

Jenki Tom je nastavio da priča:

— Naredio sam da ga uklone. Kid Kahun ga je smaknuo.

— Gde je on? — pitao je Vajat uzbuđenim glasom.

— U podrumu.

Vajat zgrabi bandita za košulju.

— Ajde, gmizavče, ispričaj sve do kraja, ili ću te zgnječiti kao vašku! Gde je Kornvol?

Pegi vrisne, zgrabi lampu i polete napolje.

Kad su nestali njeni koraci nastaje tajac.

Onda se razleže vrisak koji je prodirao do srži.

Dok Holidej je odmah bio u hodniku. Njegov kolt je bio uperen u šefa bande, koga je maršal odvlačio napolje.

Pored stepenica, koje su vodile gore, nalazio se ulaz u jednu jamu

koja je služila kao podrum. Vajat ispusti šefa bande kada je video Holideja i pođe niz stepenice. No nije morao da ulazi u jamu. Već odozgo video je Kornvolovo telo u zgrčenom položaju, kako leži nepomično na glinovitoj zemlji.

Trgovac je bio mrtav.

Velika rana je zjapila na njegovoj glavi.

Čovek iz Misurija stajao je snažno stisnutih pesnica, gledajući u uska leđa žene, koja je stajala nagnuta nad telom svog brata.

U njegovim očima su sevale munje.

— Zbog toga ću vas odvesti na vešala, Jork! To vam se kunem!

Usne vođe bande su se podsmešljivo razvukle.

Vajat se okrenuo i rekao ne pogledavši čoveka:

— Ako se budete još smejali, Jork, načiniću iverje od vas.

Bandit spusti glavu.

Holidej ga gurne revolverom.

— Napred, u dvorište!

Jork se okrene.

— Vi hoćete da me obesite maršale? — Po prvi put je izgovorio reč maršal. — Zar sada, bez suda, hoćete da me obesite? To se nećete usuditi da učinite! To je protiv zakona...

Vajat se naglo okrene:

— Zatvorite već jednom tu vašu prljavu gubicu ili ću se zaboraviti!

Dok Holidej zgrabi zločinca, pa ga pritisne uza zid i okrene mu munjevito ruke na leđa.

— Sanders, skinite onaj gajtan sa zavese...

Bandit, koga su se svi plašili, bio je za tren oka vezan, a u usta mu je bila zabijena krpa.

Četvrt časa kasnije bio je zatvoren u ostavi hotela sa još svoja dva vezana bandita.

Bač Sanders je stajao u dvorištu hotela pored Dok Holideja, kad se Vajat Erp bio pojavio na vratima.

— Ići ću da spakujem moje stvari...

— To nećete učiniti — odgovori kockar hladno.

— Da ne mislite slučajno da ću ostati ovde kao meta banditima? Jorkovi ljudi vladaju gradom. Nemam ni najmanju šansu protiv njih. Jenki Tom me je prisilio da mu ustupim gornji sprat moje kuće, zato je pustio na miru mog oca, mene a i Pegi, koja od nekog vremena kod nas stanuje...

— Ipak ćete ostati! — odluči Vajat Erp.

— Onda vas mogu moliti samo jedno — reče Sanders. — Da se pobrinete za moju sahranu. Moj otac ima osamdeset — a Pegi...

— Mi ćemo se već pobrinuti za nju — reče Holidej.

Ona dva čoveka su sela na stepenice i pušila. Sanders je stajao ispred njih.

— Mora da ste ludi, maršale! Čitav grad pripada Jenki Tomu. U svakoj kući postoji čovek koji je na neki način vezan uz bandu. Ne mislite valjda da će vam uspeti da ovaj grad držite ograđen. Ljudi se plaše bande...

— Plaše kao i vi — dobaci Holidej.

— Da, kao ja! Ne odričem to. I upravo zbog toga straha ljudi vam neće prići. Baš naprotiv, oni će se okrenuti protiv vas. Do đavola kad samo pomislim na „Zviždukalo“ Teda, on je ovde na glavnoj ulici pre devet meseci trojicu ubio. On je najhladnokrvniji revolveraš ko ga poznajem. A vlast Tom Jorka je daleko veća nego što i slutite. Pođite — napustite za ime božje taj grad. Mi ćemo poći sa vama!

— To nećete učiniti — odgovori maršal.

— Kornvol je mrtav! — vikne momak. — Šta još tražite ovde? Ne možete ga više oživeti. Ko padne pod nož Kid Kahunu taj je gotov.

— Mi ostajemo!

Sanders se okrene i čvrstim korakom pođe ka kapiji koju uz tresak zalupi za sobom.

Uskoro je u dvorištu zavladała grobna tišina. Dvojica ljudi sedeli su na drvenim stepenicama. Vajat je posmatrao žar svoje cigarete.

Da li bi sada mogli da legnu?

I Holidej je o tome razmišljao.

Kao po komandi obojica su se podigli — ali su usred pokreta zastali, osluškujući u noć.

Iz daljine se čulo tiho zviždukanje. Zviždukanje koje su obojica dobro poznavali i koje im je već pomalo išlo na živce.

Dolazio je „Zviždukalo“ Ted.

Nalazio se već negde u blizini.

Zar je opet počinjalo? Jel' opet dolazila neka trojka? Da li je ble-doliki revolveraš već saznao za nes-tanak svog gazde?

Elastičnim skokovima maršal se nađe u kapiji.

Holidej potrča u kuću, prede hod-nik i zastade kod zadnjeg prozora u trpezariji.

Svuda je vladala tišina.

Zviždukanje je prestalo.

Ali „Zviždukalo“ je bio tu negde.

Do đavola zašto li je zviždukao? Zašto uopšte taj čovek zviždi? Uvek istu odvratnu melodiju?

Vajat se spusti na zemlju, pa pro-viri kroz otvor na kapiji.

Ulica je bila mirna i prazna.

Negde je zavijao jedan pas.

Jedan konj je u nekoj štali kopao kopitom o ilovaču.

A onda je opet gradom zavlada-la jeziva tišina.

Dok Holidej izađe iz kuće, pa po-de nečujnim korakom preko ulice.

Čovek iz Misurija je ležao pored kapije koja je vodila na ulicu. Od-mah je primetio Holideja. Upravo je skočio na verandu, na koju je odmah legao. Tek što je legao, kad se opet začu zviždukanje.

Obojica su sada jasno čula odak-le je to dolazilo.

Iz glavne ulice.

Iz jednog od dvorišta preko puta hotela. Onda zviždukanje opet pre-stade. Bez sumnje je to banditu služilo kao neki signal.

Ali za koga?

Ona dvojica nisu morala dugo da čekaju. Iz šerifove kancelarije, da, upravo iz te kancelarije — došla su tri čoveka.

Kao i uvek — trojica.

Vukli su jedan mali sanduk i spu-

stili su ga pored nastrešnice. Onda se začulo lomljenje i škripa od otvaranja poklopca.

Kad se maršal osvedočio da više nikog nema na ulici, uspravi se i ostade sasvim uz zid kuće, dok je polazio ka glavnoj ulici.

Konture Dok Holideja nije više mogao da vidi. Kockar se sasvim priljubio uz krov verande.

Vajat pogleda prema onoj trojici preko. Samo sasvim nejasno ih je video u senci zgrade preko puta.

Otvarali su sanduk.

Onda je čuo neki šum od kojeg se čoveku iz Misurija sledila krv u žilama. Čuo je šum papirnih patrona.

Bio je to dinamit!

„Do đavola, ala ova banda radi bez milosti sa tim opasnim eksplozivom”, razmišljao je on.

Šta su ona trojica nameravala bilo je jasno. Nameravali su da dignu hotel u vazduh, bar njegov prednji deo.

Zaista je Tomas Jork uspeo oko sebe da okupi „finu” bandu.

Vajat se nadao da su pored „Zviždukala” samo još jedan ili dva člana bande „aktivni”, a da su se drugi u izvesnom smislu već bili povukli. To se, dakle, pokazalo kao netačno.

„Zviždukalu” je dakle ipak uspelo da pokrene ljude. Njihov strah od njega, a pre svega od gazde, bio je očigledno još uvek ogroman.

Vajat je do sada video najmanje osmoricu ljudi. Bilo je nemoguće da su to uvek bila ista ona trojica.

Neki su bili tako ranjeni da su ispadali iz igre.

Ovi su bili nezleđeni. Maršal je jasno video kako su se nesmetano kretali.

Za ovaj poduhvat bila im je potrebna vatra. Pripalili su šibicu. Odmah zatim priđe jedan čovek sa lampom u ruci.

„Zviždukalu” Ted.

Prilazio je ljudima.

Sve se odigravalo bez šuma. Niko nije progovorio ni reč. „Zviždukalu” se šćućurio i pokazivao na prozore gornjeg sprata hotela. Onda podiže cilindar sa lampe. Jedan pucanj se zaori — lampa pade.

Bio je to Holidejev majstorski pucanj. Da bi načinio zbrku među banditima i da bi ujedno skrenuo pažnju sa kockara, čovek iz Misurija poviče:

— Sledeći metak biće u tvojim grudima „Zviždukalu”.

Kao ukočeni, banditi su čučali na terasi.

— To ti je poslednja šansa da nestaneš, „Zviždukalu” — nastavi maršal.

Bez reči, banditi su se udaljavali.

Nekoliko minuta kasnije srela su se dva čoveka iz Dodža preko puta kod praznog saluna.

— Vesela noć — reče Holidej.

— Aha.

Tada se u susednoj kući tiho otvoriše neka vrata. Odmah su se ona dvojica našla u zaklonu pod drvenim trotoarom.

— Mister Erp — začu se jedan piskutavi glas.

— Šta je? — upita maršal, ne podižući se.

— Dođite, ja sam berberin. Ne mogu da govorim glasno. Dođite, ovde ste sigurni.

— Ako ste smislili neku glupu šalu, mister — odgovori čovek iz Misurija — onda ćete biti prvi koji će se za to pokajati.

— Dođite, hoću nešto da vam kažem. Što se mene tiče, možete revolvere zadržati u ruci.

Čovek iz Misurija dade Holideju neki znak, i onda pođe prema berberinovoj kući. Na vratima ga je čekao mali čovek.

— Dođite unutra — šaputao je on. — Gde je Dok Holidej?

— On će doći kasnije.

Pošto je hodnik bio slabo osvetljen, maršal je slabo video; ali je ipak shvatio toliko da ga ovde ne vrebala neka direktna opasnost. Berberin ga je vodio u stražnju sobu.

Sve je bilo čisto u toj maloj prostoriji i videla su svuda brižna ruka domaćice. Vajat je posmatrao berberina. Čovek je imao dobroćudno okruglo lice sa veselim očima.

— Zašto ste me pozvali unutra?

— Jer biste inače bili izgubljeni. Ja sam, kao i svi drugi, pažljivo posmatrao šta se događa na ulici. Nećete izaći na kraj sa celom Jorkovom bandom, Jenki Tom svuda ima svoje pomagače.

— Mislite valjda sluge — prekiđe ga maršal. — Ljude koji ga se plaše.

— Da, možete to nazvati kako hoćete. Svodi se na isto. U svakom

slučaju, ovde ima dosta ljudi za sobom. Tamo gde se pojavi taj prokletnik, ljudi drže zatvorene gubice. Svi su oni kukavice. — Spustio je glavu. — I ja sam kukavica.

— To ne bih mogao da kažem — odgovori maršal. — Svakako ste time, što ste me pozvali sa ulice, dokazali da imate hrabrosti.

Džouel Lendi rezignirano odmahne glavom.

— Nisam mogao više da gledam. Jedna čitava banda protiv dvojice ljudi. To je sramota. Martusan je bio moj prijatelj. Video sam ga kako je umirao tu napolju, a nisam mu mogao pomoći. Ali jedno mi je jasno: da je mogao tako da se bori kao vi i Dok Holidej, još bi bio živ, a Jenki Tom više ne bi bio ovde.

— Kako ste došli do toga? — pitao je Vajat zainteresovano.

— To ću vam i reći — odgovori berberin uzbuđeno. — Tada je u gradu još bilo ljudi, koji su potajno bili spremni da se bore. Jenki Tom to nije znao. Niko od bande to nije znao...

— A gde su tada ti ljudi? — prekiđe ga Vajat.

— Razneo ih je vetar na sve strane, maršale. Kada je šerif poginuo, nestalo je i hrabrosti za otpor. Jenki Tom je imao slobodan put.

Vajat priđe prozoru i pogleda dvorište. Tamo je stajao jedan čovek.

Bio je to Dok Holidej.

Čovek iz Misurija ga je odmah prepoznao. Ne progovorivši ni reč,

kockar je odmah pošao da vidi šta ima iza berberinove kuće. Bila je to isprobana taktika ove dvojice, koja ih je već sačuvala od mnogih klopki.

Dve kapl kiše pale su na sims prozora.

— Možete ostati kod mene — reče berberin iz dubine prostorije. — Vi i Dok Holidej. Ovde vas niko neće tražiti.

Okno je uskoro bilo prekriveno kapima kiše, koju je nanosio vetar.

— Kako se zove novi šerif? — pitao je čovek iz Misurija.

— Taker. Džef Taker.

— I on, naravno, pripada Jorkovim ljudima.

Berberin se gorko nasmeši.

— Jasno. I on i njegov pomoćnik Donegan. Samo kada budete videli onu dvojicu, odmah ćete videti koliko je sati.

— A gradonačelnik?

— Pat Vilkins? On je bitanga. Prevarant i varalica na kartama. Aha, i on je došao sa bandom. Pet Koneli je tamo preko uzeo štalu za iznajmljivanje, on je prijatelj gradonačelnika, a Džes Bogart vlasnik saluna „Srebrni mesec” je treći u tom triju.

— Izgleda mi da je čitava banda sastavljena od trojki.

— U pravu ste. Tako su, na primer, u jednoj trojki Ouin Kesedi, kovač, Džerald Lin vlasnik trgovine i Džimi Holm. Naročito opasan trio su Bred Henderson od Vels Fargo kompanije, Semi Tab sa željezničke

stanice i Džems Kori. I Čarls Braun, onaj stari momak sa pošte, takođe pripada bandi. — Berberin protrlja bradu. — Da, mister Erp, jedva da ćete pronaći u gradu nekog muškarca koji je na nekom položaju ili ima kuću, a da ne pripada bandi.

Napolju je kiša dobovala po limenom krovu.

— A vi, mister Landi? — pitao je maršal. — Pripadate li i vi bandi?

— Ne — odgovori berberin. — Ali zato živim kao pas. Izbegava se moja radnja, kao da u njoj vlada kuga. Što sam još živ mogu da zahvalim mojoj ženi, koja je deset godina štedela svaki cent. Ljudi sad idu preko kod Albert Hisa.

— Da li on pripada bandi?

— Pre je on radio kod mene kao pomoćnik. Kasnije, kada je došlo do ovog velikog preokreta, prešao je na stranu bande.

U prostoriji je bilo tiho. Vajat priđe prozoru i podiže levu ruku.

Odmah zatim otvoriše se vrata i Dok Holidej uđe. Bio je prokisao do kože. Kada je nagnuo glavu, potčić vode mu se slio niz obod šešira. Napad kašlja mu je razdirao telo.

Kad je Holidej ušao, Landri se uplašio.

— Šta je to?

— Dok Holidej — reče Vajat i pogleda začuđeno u blede kockarevo lice.

Ponovo je Dok dobio napad kašlja. Prišao je peći i držao je ruke nad njom.

Berberin ga je začuđeno posmatrao.

— Hej, pa ovaj se strašno prehladio. Dođite, Dok, možete leći u susednu sobu. To je soba mog sina Bena. On je pre više od godinu dana pobjegao iz grada, jer jednostavno više nije mogao ovde da živi.

Berberin otvori vrata susedne prostorije i malo podiže petrolejku u vis.

Kockar je video malu čistu prostoriju, u kojoj je bio jedan krevet, ormar, sto i dve stolice.

— U redu, mister. To mi baš dobro dolazi. Sada mi samo nedostaje još jedan brendi i onda će biti sve u redu.

— Uđite već jednom i skinite to vaše mokro odelo. Imam još pola flaše brendija i doneću vam je.

Kockar pripali cigaretu, ali kada je prvi put udahnuo dim ponovo dobi jak napad kašlja. Cigaretu mu ispada iz usta.

— Ma uđite već jednom unutra i skinite to mokro odelo sa sebe — opominjao ga je Vajat.

— Imate li sve što vam treba — pitao je berberin.

— Ne — reče Holidej. Moja tašna je još uvek preko u hotelu. — Htede da pođe ka vratima.

Vajat ga preduhitri.

— Ostanite ovde. Ja ću poći po nju.

Ruka nekadašnjeg zubara stegne podlakticu čoveka iz Misurija. Vajat pogleda u one obično hladne kockareve oči, koje su se sada cak-

lile od groznice. — Ne, mister Erp, sluga mi još nije potreban. Sigurno nisam tako fin da bih mogao za te usluge da koristim jednog Vajat Erpa.

— Gluposti — branio se maršal.

— Ne, Vajat. Poći ću sam.

Kockar je pored Erpa izašao na polje. Zateturao se kada je prolazio hodnikom.

Lendi, koji je stajao iza maršala i gledao Holideja, reče šapatom:

— Pa on je zaista bolestan...

Holidej je otvorio vrata i izašao na verandu. Neprirodno ukočenim koracima silazio je niz stepenice. Teturajući se, pošao je ka sredini ulice.

Tada se dogodilo! Preko, od Koneljeve štale, je pripucalo.

Vajat, koji je ponovo zatvorio vrata kuhinje, brzo se okrenu i polete hodnikom ka verandi.

Video je kao kroz neku maglu kockara kako stoji nasred ulice.

Dok Holidej je kao i uvek stajao nepomično i uspravno raširenih nogu. Sa oba kuka praštali su njegovi revolveri.

Preko od štale čuo se vrisak jednog čoveka.

Ponovo je pripucalo.

Džon Holidej oseti udarac a Vajat, koji je sa svojim bantlajn specijalom držao pod vatrom kapiju štale, primeti kako se kockarevo telo zgrčilo.

Čovek iz Misurija, izvuče i desni revolver i polete preko verande, trčeći u cik-cak preko ulice.

Meci, koji su bili namenjeni nje-

mu, zarili su se pored njega dva puta u pesak. Kada je stigao do kapije, baci se svom snagom na nju. Drvo prasnu i kapija se otvori. Covek iz Misurija prolete kroz otvor kapije i baci se na zemlju, istovremeno pucajući u dve prilike koje su se uspravile ispred njega.

Jedan od one dvojice pade, a drugi se baci na čoveka iz Misurije, koji ga jednim direktno obori na zemlju.

U dvorištu je bilo sasvim mirno. Rominjala je kiša.

Vajat se okrenu. Dakle, opet ih je bilo trojica. Sagnu se i razoruža onu dvojicu i oružje im baci daleko preko ulice. Zatim pogleda tamo gde je stajao Holidej. Kiša je sada padala tako jako da se vidljivost smanjila na jedva sedam jardi. Dok se teturao prema ulazu u hotel, pao je u jednu veliku baru, pa se opet podigao i pošao dalje.

Čovek iz Misurija je čuo njegov kašalj. To što je video, zbolelo je Vajata kao da mu je neko zabio nož u srce. Osećao je kako ga nešto steže u grlu. Onda potrča napred, pa stiže do Holideja, upravo kada je ovaj padao preko balvana za vezivanje konja. Maršal ga prihvati i odvede ga nazad. Kada su stigli pred hotel, pored njih prozvižda jedan metak i udari levo od njih u zid. Kao kroz san Holidej se odmah baci potrbuške na pod. Vajat je pucao.

Jedan metak mu zbaci šešir sa glave, ostavivši mu krvavi trag na čelu. Čovek iz Misurija zaškripa zu-

bima, pa onda dva puta opali preko ulice. Napola lud od duševnog bola, osvrne se za kockarem. On je ležao u uličnom blatu, licem okrenutim na dole.

Bio je to za Vajata najpakleniji minut u Sijuks Sitiju.

Tada se kroz šum kiše čulo oštro zviždanje preko puta sa kraja ulice.

Bila je to melodija „Misuri“.

Maršalu se smrači pred očima. „Moramo sa ulice“, bubnjalo mu je u glavi. Tada ugleda jednog čoveka. Munjevito izvadi svoj bantlajn specijal.

Klik!

Nemilosrdno je taj metalni šuplji zvuk prodirao u maršalovu svest.

Klik! Bubanji je bio prazan.

I revolver u desnoj ruci bio je već odavno prazan.

Tada onaj čovek preko ulice skoči. Vajat je klečao pored svog prijatelja. Samo još šest jardi — bandit zastade i podiže svoj kolt.

— Grom i pakao, umrećeš na koljenima — dobaci mu „Zviždukal“ Ted.

Oroz škljocnu.

Vajat dohvati vrelu cev revolve-
ra, da bi ga bacio na otpadnika.

Tada iza njegovih leđa prasnu pucanj.

Kao da je bio udaren pesnicom, zločinac se okrete. Revolver mu ispada iz ruke. Pritisnuo je levu ruku na grudi i zatim, teturajući se, potrčao niz ulicu.

Maršal sasvim lagano okrene glavu. Video je kako se Holidejeve

grozničave oči cackle. Bio je oslonjen o lakat i grčevito je držao u ruci svoj čuveni revolver ukrašen sionovačom.

— Pa ja sam mu obećao da više neće ni pipnuti kolt, ako ga još jednom bude uperio na nas.

Vajat obrisa lice i odmah napuni svoja dva revolvera. Bantlajn je zadržao u ruci, a onda pomogne Holideju da ustane.

— Pođimo, Dok, moramo otići odavde.

— Moja tašna — promuca kockar između dva napada kašlja.

— Do đavola sa tašnom. Ići ćemo po nju kasnije. Ali sada moramo otići odavde. Pa ovde smo im kao na tanjiru. Berberin je u pravu.

— Imamo čitav grad protiv sebe. Sigurno sada ove hulje znaju da smo načeti.

Obojica su se odvukli do berberinove kuće.

Već su skoro stigli do verande, kada tri čveka pretrčase preko ulice.

Vajat zamalo da nije ni čuo korače na vreme. Pusti Holideja i brzo se okrene. Kad je izvukao revolver učinilo mu se da mu preko glave prelete topovske đule.

Vajat se okrenu.

Preko, na verandi, stajao je berberin Džouel Patrik Lendri. U ruci je držao tešku sačmaricu. Oblak barutnog dima mu je prekrpio gotovo celo lice.

Dok Holidej je stajao oslonjen o verandu, držeći u desnoj ruci svoj revolver i smejao se.

— Naš domaćin, Vajat! Ako mu je za ovo pomogao njegov brendi — onda zaista nije bio loš.

Kockar pokuša da se pokrene. Vajat je već bio uz njega, prihvati ga i dovede na verandu.

Lendri otvori vrata. U kuhinji se Holidej sruči na hoklicu. Vajat je stajao pored njega sa licem umrlijanim od krvi.

— Gde ste ranjeni?

— Ranjen? Ja nisam ranjen, Vajat. Samo mi je upropašćeno ovo moje novo odelo.

Maršal je nekako odsutno gledao u rupu na levoj strani Holidejevih grudi. Bila je to rupa od metka. Tačno iznad srca! Vajat pažljivo skide kockaru sako.

Dok, se ponovo počeo da se trese od jakog napada kašlja. Vajat je začuđeno gledao u Holidejevu košulju. Bila je skroz mokra, ali neoštećena.

Tada kockar levom rukom izvучe tabakeru iz unutarnjeg džepa sakoa, koji je maršal još uvek držao u ruci. Ona je na poklopcu imala dve velike rupe, i kada je Holidej otvorio, na čisti kuhinjski pod ispade komad olova.

— Ova stvar je već drugi put zadržala metak — reče kockar, dok je zamišljeno gledao u komad olova na patosu. Trebalo bi da se odviknem od nošenja metalnih tabakera.

*
* *

U svitanju čovek iz Misurija napusti berberinovu kuću kroz dvorište i pođe preko ka hotelu. Hteo je Lendrija da poštedi neprilika.

Dok Holidej se još nije probudio.

Vajat uđe u dvorište hotela, pa pođe stepenicama gore, ka vratima i iznenada zastade. Onda sa revolverom u ruci pođe ka ostavi.

Bila je prazna.

Ona tri zločinca bila su oslobođena. Postojao je samo jedan čovek koji je video kuda su odveli Tom Jorka. Taj se čovek strašno bojao vođe bande.

Bio je to Bač Sanders.

Vajat pođe gore u svoju sobu i legne na krevet.

Strašna noć u Sijuks Sitiju se završila.

Ne bi niko poverovao — ali ona je imala samo jednu žrtvu. Džona Kornvola.

Od Jorkove bande dva čoveka su bila teško ranjena i četiri lakše. Ali svi su ostali živi.

Okolo osam časova stajao je usred ulice pred hotelom jedan čovek tridesetih godina. Imao je crveno lice pijanice, i plavu kosu, a kada bi otvorio usta, neprijatno su mu zjapila prazna, jer mu je falilo puno zuba. Spljošten nos je dokazivao da se taj čovek često tukao.

Levo na jakni blistala mu se petokraka zvezda.

Bio je to Džef Taker, šerif Sijuks Sitija.

Zabio je palčeve u opasač sa oružjem i derao se smešno visokim glasom.

— Erp!

Vajat se pojavio na prozoru.

— Izlazi, Erp!

Čovek iz Misurija ga je mirno posmatrao.

— Šta hoćeš?

— Napred, silazi!

— Sačekaj trenutak, Taker. Doći ću.

Dva minuta kasnije maršal je izašao na verandu. Mirno je silazio na ulicu, zaustavivši se ispred „Šerifa“.

— Šta hoćeš? — upita, pogledavši ga sa visine.

Taker nije mogao da izdrži taj čvrsti pogled.

— Postoji protiv vas jedna prijava. U stvari, ima ih pet. Jedna je za ubistvo. Ostale su za ranjavanje. Zatim prijava zbog nereda, zbog provale u tuđe kuće i tako dalje. Dosta se toga nakupilo. Ali prijava za ubistvo zahteva da vas smesta uhapsim...

Vajat je po običaju prekrstio ruke na grudima.

— Samo jedno pitanje, Taker. A koga sam to navodno ubio i ko je podigao optužnicu protiv mene?

Šerif pođe pola koraka nazad.

— Nemate pravo da postavljate pitanja. A sada dosta...

Vajat klimne glavom. Onda se okrete i pođe opet ka hotelu.

— Hej, Erp! — zakrešta „čuvar zakona“. — Šta vam to pada na pamet? Pa vi ste uhapšeni! Odvešću vas u zatvor!

Vajat je produžio dalje.

Taker pocrvene kao paprika. Onda se okrenu iza sebe.

Preko, kod „Srebrnog meseca”, banditi su stajali za prozorima, ali se niko nije mešao.

Vajat je otišao nazad u hotel.

Taker je stisnuo pesnice, pa je udarao jednu o drugu. Onda se okrete i pođe ka salunu.

Kad se za njim zatvoriše pokretna vrata, začu se oštar i rezak glas „Zviždukalo” Teda.

— Dakle, šerife?

— Šerif! — zabruna Taker. — Neka taj posao ide do đavola!

— Tako dakle? Neka ide do đavola! A ko se onda grabio za taj posao, Takeru? — podrugljivo upita „Zviždukalo”.

„Šerif” pođe korak nazad.

— Preteruješ, Ted.

— Ali ipak si hteo taj posao. Ili možda nije tako?

— To je tačno, ali zar sam mogao misliti da će taj tip doći u grad? I da ćete me samog poslati protiv njega?

„Zviždukalo” stavi ruke u džepove i pripremi usta kao da je hteo da zviždi. Taker preblede.

— Dobro, Ted, šta hoćeš? Pa mogao bih pokušati još jednom. Pres-tani sa tim zviždanjem.

To je dakle bila mračna tajna melodije „Misuri”. Uvek kada bi je Ted zviždao, pratili bi je — ubistvo i smrt.

— Pa niko ne zviždi, Taker. Ne znam šta hoćeš.

— Ne — mucao je „šerif”. — Ali ti to nameravaš, vidim po tebi. Dobro, dobro, već polazim.

Kod vrata ponovo stade.

— Zar si baš mene našao da šalješ preko, Ted?

— A koga bih inače mogao da pošaljem? Pa ti si ovde „šerif”. Zato te plaćaju.

Taker lagano klimne glavom, onda se okrete, ponovo pogleda na ulicu, pa reče, ne pomaknuvši se:

— Kada bih bar znao gde se nalazi onaj drugi.

— Dok Holidej? — upita „Zviždukalo”. — Pa rekao sam ti da ga je Džek Kehun udesio.

— Nije istina. Video sam kockara kako je u kapiji pogodio Džeka. Video sam Holideja kako je nasred ulice stajao po kiši kao strašilo za ptice. Mislio sam da je teško ranjen i da će se srušiti, ali on je pucao — i pogodio.

— Ti dakle nećeš? — preteći reče Ted.

— Ne, ja neću! Ali ja znam da moram.

Zatim su se za Takerovim leđima zatvorila pokretna vrata.

— Proklete kukavice — cikne Ted za njim.

Tada se pokrenu jedan dugonogi, momak sa šanka i zastade na nekoliko koraka pred revolverašom.

— On nije kukavica. Ti to vrlo dobro znaš.

„Zviždukalo” polako okrete glavu i pogleda u njegovo pegavo lice.

— Šta hoćeš, Hertli? — reče Ted ljutito.

— Pa rekao sam ti da Džef nije kukavica.

— A zašto se najednom povlači?

— Zato što je drugačije sa Vajat

Erpom i Dok Holidejom nego sa svima drugima sa kojima se do sada borio.

Suprotno svom običaju „Zviždukalo” prasne.

— Tako, to je nešto drugo? Pa to su ljudi kao ti i ja.

Dugajlija je preko pokretnih vrata gledao na ulicu.

— Znaš da oni nisu ljudi kao ti i ja, Ted. Ti to znaš vrlo dobro.

Lagano i ukočenim koracima Hertli je pošao ka ulazu.

„Zviždukalo” ga je besno posmatrao.

— Ben! — vikne on.

Hertli se naglo okrete. Njegova ruka polete ka revolveru. Ali je već sa desnog kuka revolveraša Ted Čapa odjeknuo pucanj. Pucao je zdravom rukom.

Metak pogodi Hertlija i odbaci ga do pokretnih vrata. Tamo je za trenutak ukočeno stajao, ruke su mu visile niz neprirodno zgrčeno telo. Velikim začuđenim očima gledao je „Zviždukala”.

— Ted — prostenja.

Onda natraške pade na verandu.

„Zviždukalo” Ted je opet ubio jednog čoveka. Hladnokrvno, pred očima svih drugih.

U salunu niko ne progovori ni reč.

Bilo je to ubistvo. Hladnokrvno ubistvo. Iako je Hertli napravio refleksni pokret da dohvati revolver. Brutalno i smišljeno je Ted Čap ubio tog čoveka. Ali nije bilo nikog ko bi ga zbog toga pozvao na odgovornost.

Čovek iz Misurija je sa svog prozora posmatrao šta se tamo preko dešavalo.

Dva minuta kasnije bio je na ulici.

Bil Ferguson, koji je stajao kod jednog od prozora „Srebrnog me-seca”, najednom zinu. Široko razrogačenih očiju gledao je na ulicu. Konačno uspe da progovori:

— Dolazi.

„Zviždukalo” Ted se okrete.

— Ko?

— Maršal.

Sledećeg trenutka sve lopuže su bile kod prozora. Sa nevericom u očima gledali su u čoveka iz Misurija.

— Vidi, eno ga stvarno dolazi — jedva izgovori Edi Braun, koji htede da se povuče. „Zviždukalo” ga sadrža.

— Kuda ćeš ti, prljavi tvore?

— Nemam nameru da čekam da me smakne — siknu lopuža.

— Nas smo četvorica. On nema nikakvu šansu protiv nas.

Mek Iversen zabruna.

— Nema šansu? Bio sam u dvorištu kada je kockar pogodio Džek Kahuna. Vajat Erp je zatim došao u dvorište, a kako je to bilo, nikad u svom životu neću zaboraviti. On nije ni znao koliko nas je bilo, ali se kao puma zaletio među nas. Ali, „Zviždukalo”, Braun je u pravu. I ja ću otići.

Braun se okrete, pođe tri kora-

ka, pa se onda naglo okrete na peti. U ruci je držao revolver.

— Mene nećeš ubiti. Ja ću sada da idem kući. Zato što ne želim još jednom da se borim protiv Vajata Erpa.

„Zviždukalo” je besno gledao svoje saučesnike.

Tada pođe i Ferguson, a ostali su pošli za njima. Malo kasnije salun je bio prazan. „Zviždukalo” Ted je sam stajao na prozoru.

Napolju, na verandi, je ležao ubijeni Hertli.

Čvrsti koraci odjekivali su po drvenom trotoaru.

„Zviždukalo” lagano pođe nazad, korak po korak, dok nije leđima dotakao šank. Tamo je zastao, zablenuvši se u vrata. Senka velikog čoveka promakla je pored prozora. Onda su se koraci utišali.

Ted vide maršala kako kleči pored Hertlijevog tela.

„Do đavola, zašto li ja još stojim ovde”, razmišljao je Ted.

Ali nije mogao ni da se mrdne.

Onda su se pokretna vrata rastvorila. Uspravan, visok i snažan, preteći je stajao pred njim čovek iz Misurija.

„Zviždukalo” oseti njegov pogled kao ubod stotine iglica po licu. Prolazili su sekundi.

Onda maršal priđe bliže, korak po korak.

Bandit oseti kako mu se krv ledi u žilama. Na jedan jard pred njim Vajat Erp se zaustavi.

— Jesi li ti to učinio?

To pitanje nije bilo izgovoreno

glasno, ali je zvučalo tako preteći, da je „Zviždukalo” osetio kako ga nešto steže u grlu.

— Otvori sada tu tvoju gubicu, dečače, ili ću ti ja pomoći u tome. Hoću da znam da li si ti bio.

— Da, ja sam to bio — viknu Ted kreštavo. — I uvek bih to ponovio. On je izdajica.

— Ti si se borio sa njim?

— Borio? Nije ni potrebno da se borim sa izdajicom.

Vajat sa visine pogleda u tog momka, od koga je bio viši za gotovo čitavu glavu, pa ga onda zgrabi i podiže na šank.

— Ted Čap! Taj golobradi zelembač je uzeo sebi pravo da odlučuje o ljudskim životima i smrti. Slušaj, momče! Nisam imao nameru da se mešam u vaše stvari u ovom mišjem gnezdu. Ali vi ste ubili jednog mog prijatelja.

— Ja nisam ubio nikakvog vašeg prijatelja — drsko odgovori „Zviždukalo”.

— Ko je to učinio u ovom trenutku nije uopšte važno. Ti pripadaš bandi nitkova koji su sebi dali pravo da jednom čitavom gradu propisuju zakone. A sada me dobro slušaj, Ted! Večeras krećem lađom uzvodno. Dotle ima još jedanaest sati. Pre polaska ću uhvatiti ubicu Džona Kornvola.

Zatim snažno gurnu bandita u raf sa flašama, koji se uz tresai sruči na njega.

— Ne zaboravi šta sam ti rekao! Uostalom, ti desnom rukom još uvek dobro pucaš. Poslednji put te

opominjem. Ostavi pucaljku na miru, inače ćeš ostatak svog života provesti hodajući po svetu sa polomljenim rukama. A to je prok-leto neprijatna stvar.

Maršal izađe napolje. Preko je vi-deo lekara, koji je stajao u vratima svoje kuće i gledao prema „Sre-brnom mesecu“. U prolazu mu Va-jat reče:

— Ovde se ništa ne može zaradi-ti, Dok. Tom čoveku je potreban sanduk.

Maršal produži u pravcu hotela. Kad je kročio na verandu, začu za sobom kreštav glas:

— Erp?!

Bio je to „šerif“.

Vajat pođe dalje. Tada odjeknu jedan pucanj i skide mu šešir sa glave.

Vajat se okrete na peti i iz nje-gove levice zaurla bantlajn.

Đžef Taker se nekoliko puta ok-rete oko sebe i pade pravo lekaru pred noge.

— Na njemu ćete već zaraditi par dolara, Dok — reče čovek iz Misu-rija, okrete se i uđe u hotel.

Velika sala za ručavanje bila je potpuno prazna. Ni u hodniku nije bilo nikog.

Vajat pozva hotelijera.

Niko se ne odazva.

Tada on otvori kuhinjska vrata.

Iz mraka najudaljenijeg ugla cak-lile su se neke oči. Bila je to crnki-nja — kuvarica.

— Gde je gazda? — upita je Va-jat.

— Ne znam, ser.

— A gospođa?

— Ona je otišla pre jednog sata.

— Hteo bih da platim naše dve sobe.

— Ne promuca preplašena žena.

— Mi ne primamo nikakav novac.

— Šta to ima da znači?

Drhteći, crnkinja odgovori:

— To je besplatno, ser, vi ne mo-rate ništa platiti.

Vajat je pogleda. Ali ona ponovo reče:

— Tako je gazda rekao. Ukoliko vi pitate da je besplatno.

— Mora da je to veoma rentabil-na radnja u koju svakih par mese-ci zaluta neki gost.

Vajat se već okrenuo, ali onda se opet vrati i priđe crnkinji. Sasvim tiho je upita:

— Kako se zovete?

— Ja? — promuca ona smrtno preplašena. — Sara.

— Slušajte, mis Sara. Imam još jedno malo pitanje: Pripada li i vla-snik ovog hotela ljudima Jenki To-ma?

Žena je drhtala čitavom telom. Čulo se kako joj cvokoću zubi.

— Ne znam, mister Erp.

— Dakle ipak.

Vajat se okrete. Upravo je stigao do vrata. Tada začu za sobom tiho zviždanje, pa brzo skoči u stranu. Upravo tamo gde je malo pre sta-jao zabio se jedan velik nož u vra-ta.

Maršal ga lagano izvuče i priđe ženi. Sva je drhtala.

— Jeste li poludeli? — upitao je mirno čovek iz Misurija i baci joj

nož pred noge. — Nemojte više nikad tako nešto da pokušavate. On-
da bih sigurno zaboravio da ste že-
na.

Vajat izađe napolje. Tako dakle
stoje stvari u Sijuks Sitiju. Čak je
i posluga iz straha od svojih muči-
telja radila stvari na koje u nor-
malnim prilikama ne bi nikada ni
pomislila.

Vajat nikada nije imao nešto pro-
tiv ljudi druge boje kože. Baš na-
protiv. Među Indijancima je imao
mnogo prijatelja i uvek se divio
hrabrosti i upornosti sa kojom se
ovaj narod borio za svoj opstanak.
Ni crnce čovek iz Misurija nije po-
nižavao.

Maršal pođe gore u svoju sobu.
Zamišljeno je gledao na praznu
ulicu.

Kako li je Doku?

Kako li je bio pust taj odvratni
grad Sijuks Siti! Grad u kome je
bilo duplo više kuća nego što je bi-
lo stanovnika.

Bolje bi bilo da su Sijuks Siti na-
zvali „Đavolji grad“.

Pošto je Vajat samo malo odre-
mao te noći, sada je opet legao. Ali
ni ovaj put nije imao mira. Uzne-
mirio ga je sada dok Hilmers. Va-
jat je prepoznao njegov glas.

— Helo, Dok. Uđite.

Lekar uđe.

— Sedite, Dok.

Hilmer odmahnu glavom i ostade
pored prozora. Zabrinuto je spustio
svoju sedu glavu. Ne pogledavši
maršala, reče:

— Vi ste Vajat Erp, zar ne?

— Aha.

— Dakle, maršale, ne dajem vam
savete, ali za nekoliko reči, koje će
vam reći jedan stari čovek, nemoj-
te da zamerite.

— Sigurno da neću, ukoliko i vi
ne nameravate da me proterate
odavde?

Lekar uzdahne.

— Baš sam to hteo, maršale. Ta-
čnije rečeno, hteo sam da vas za-
molim da napustite grad. Vi ste uš-
li u jedan osinjak.

— To sam već čuo od nekoga.

Onda ustade i stade uz prozor po-
red lekara.

— Večeras, kada bude polazio
brod, napustiću grad. Ni minut ra-
nije.

Lekar ispitivački pogleda čoveka
iz Misurija.

— Možda ste u pravu, a i zašto
biste pobegli? Možda ne bih ni ja
pobegao da sam Vajat Erp. — Po-
sle kraće pauze upita: — Šta je sa
Dok Holidejem?

— On je bolestan.

— Zar ga nisu sinoć pogodili?

— Šta vam pada na pamet?

Lekar odmahne rukom:

— Ah, ja sam stajao na prozoru
— odgovori on umorno. — Kao što
uvek stojim na prozoru kada se
u glavnoj ulici biju ljudi koji su
siti života. Video sam kako se Dok
skupio. Uprkos kiši, jasno sam vi-
deo kako se oteturao. Do đavola,
bio je to trenutak koji neću ni-
kada zaboraviti.

Čovek iz Misurija je grickao us-
nu, gledajući preko u berberinovu

kuću. Tamo je vladao mir. Prema tome, Dok Holidej je još uvek spavao.

— Kako mu je? — upita lekar.

— Ne znam.

— Treba li da ga obiđem?

Vajat protrlja bradu. — Biće bolje da to ne učinite. On je za strance veoma neprijatan momak.

Stari lekar se okrenuo i pošao je lagano ka vratima.

Tamo je zastao i rekao:

— Imponovali ste mi, maršale. Vi i Dok. Ali uprkos tome moram vam, na žalost, reći da nemate šanse.

— Posle tih reči izađe napolje.

Vajat izađe za njim na verandu.

Dok Hilmeris nije još ušao u svoju kuću, kad iznenada iz „Srebrnog meseca” izleteše dva čoveka. Bili su to surovi momci i zapanjujuće slični. Braća Lipton. Ovi blizanci su već tri godine bili u Jorkbandi. I čitav grad je znao da spadaju među najbezobzirnije revolve-raše koje je Jenki Tom imao oko sebe.

Dejv Lipton je odmah pucao. Metak je za pedalj udario u balvan pored maršala.

Tada je pripucao i Kes Lipton. Njegov metak okrznu obod maršalovog šešira.

Ljudi, skriveni iza prozora, zapanjeno su posmatrali šta se dešava.

Oni protivnika čak nisu ni pozvali na borbu. Bezobzirno su odmah započeli sa pucnjavom. U jednom skoku Vajat se bacio sa ve-

rande na blatnjavu ulicu. Još u padu iz njegove ruke planu revolver. Dejv Lipton vrisne i ispusti kolt. Metak ga je pogodio u ruku. Njegov brat Kes je imao veću smolu. Olovo iz maršalovog velikog kolta zabilo mu se u lakat.

Vajat odmah ustade, okrete se i potraži trećeg čoveka. I ovaj put je Jenki Tom primenio svoj metod. Iza ugla ulice stajao je mršav čovek sa puškom u ruci. Kad je video da je revolver tako iznenada bio uperen u njega, ispustio je pušku, pa se brzo okrete i odjuri kao bez glave.

Tada maršal iz Dodža vide nešto što ga je iznenadilo. Na vratima i prozorima kuća stajali su ljudi gledajući na ulicu. Istina, pojavljivali su se samo pojedinačno, ali bili su ipak tu. Usudili su se da izađu iz svojih soba.

Stari sedokosi tesar, koji je bio jedan od prvih što se naselio u Sitjuks Sitiju, mrmeljao je kroz zube, posmatrajući onu dvojicu revolve-raša kako se približavaju salunu:

— Kes i Dejv Lipton. Da to nisam video rođenim očima nikada ne bih poverovao. Zaista je to sramota. Ceo grad dozvoljava jednom strancu da se bori za njihovu slobodu. Do đavola, ja imam sedamdeset i tri godina i nemam nikakvu šansu protiv Jenki Tomovih revolve-raša.

I Džes Verhajmer, takođe stariji čovek, je rekao;

— Idem i ja po svoju pušku — i nestade iza kuća.

Oni su bili prvi koji su se okrenuli protiv Jenki Toma.

*
* *

Kratkim energičnim koracima Tomas Jork je divlje šetao po velikoj sobi gore-dole, na gornjem spratu Sendersove kuće. Džef Taker je stajao pored stola, a ruka mu je bila u velikom zavoju. Pored njega je bio gradonačelnik Bat Dženkins. Čarli Braun sa pošte nervozno se nagnuo nad naslon jedne stolice. Bogart, vlasnik saluna „Srebrni mesec“, sedeo je na prozoru. Ouin Kesedi — kovač i Džerald Lajn trgovac, su sedeli na drugom kraju sobe.

Pored vrata je stajao Ted Čap — „Zviždukalo“.

Vođa bande je kao tigar koračao gore dole između vrata i prozora. Niko nije progovorio ni reč. Na jednom Jork zastade pred gostioničarem.

— Ti si to dobro video, Bogart, da ih je on obojicu ranio.

Gostioničar je još uvek bio bez daha.

— Još kako sam to dobro video! Taj Erp je đavo. Kao panter je poleteo kroz vazduh, pri tome je pucao i pogodio. Braća Lipton su brzi momci. Oni su čak počeli pucnjavu bez upozorenja. Ali jednostavno nisu imali šanse.

— Sa njima se, dakle, više ne može računati? — upitao je šef bande.

— Nemoguće — odgovorio je gostioničar. — Kes je napola onesešćen kod mene u krčmi, a Devova ruka je takođe dobro udešena.

Gazda odmahne rukom.

— Samo jedno ne valja, a to je što ljudi izlaze iz svojih rupa. Ti bedni, prijavlji kojoti. Oni imaju njih. Više se ne smemo izlagati riziku. Ako uspe da ih pridobije za sebe, desiće se nešto što ni u snu nismo sanjali. Imaćemo pobunu u gradu. To se mora ugušiti u korenu. Ako taj tip ne može da se pobedi borbom, moraće Roko da interveniše.

U prostoriji se razleže grohotan smeh. Banditi su se okrenuli ka „Zviždukalu“. Revolveraš je opet imao onaj svoj nadmeni izraz lica.

— Roko? Pa od toga neće biti ništa, gazda. Vajat Erp mu neće ni dopustiti da mu priđe.

Lice bivšeg oficira se pretvori u odbijajuću i hladnu masku.

— Ništa ti ne razumeš, „Zviždukalo“. Taj maršal iz Dodža je džentlmen. Možeš se ti smeјati, ali takvi tipovi po svaku cenu ostaju fer.

— Vi verujete da bi se on tukao sa Rokom? — upita „Zviždukalo“ sa nevericom u glasu.

— Verujem da bi počinio tu glupost.

— Pa onda bi morao biti lud! Taj gorila je u stanju tri odrasla čoveka prosto da sabije u zemlju. Ne, gazda, za tako nešto je ovo policijsko pseto suviše lukavo.

— Ipak, moram da pokušam. Ne bi ni bilo dobro da je ubijen iz zasede. Da je taj poznati čuvar zakona ubijen s leđa, bilo bi gužve i u samom gradu. — Jork je trljao bradu i zamišljeno gledao ispred sebe. — Taj tip ima nešto u sebi, to je sigurno. Ne znam još šta je to. U svakom slučaju, ima u njemu nešto što ljude prosto parališe. Ne mislim na sigurnost kojom rukuje revolverom. Mora nešto drugo da je posredi.

Mali zločinac unakaženog lica od besa je te reči izgovorio gotovo za sebe. Tada podiže glavu i reče zapovedničkim tonom:

— Pošaljite mi Roka!

„Zviždukalo” Ted klimne glavom:

— U redu gazda...

*
* *

Čovek iz Misurija je čuo neartikulisane uzvike čak gore u sobi. Prišao je prozoru i zaustavio dah.

Dole, na sred glavne ulice, stajao je jedan čovek. Kolos. Mora da je imao sedam stopa. Plava pamučna košulja bila je otkopčana, tako da su mu se videla kosmata prsa. Duge ruke kao u gorile klatile su se do kolena. Kukovi su mu bili uski, a noge i čelo i vrat srazмерно kratki, što je pojavi tog čoveka davalo nešto zversko.

Taj gorila u ljudskom obliku razjapilo je usta, pokazujući svoje ogromne zube, koji su takođe ličili

na životinjske. Njegova dreka odjekivala je ulicom:

— Erp, policijska svinjo! Silazi dole! Dođi odmah dole!

Vajat odmeri nakazu.

— Šta hoćeš? — upita ga on.

— Ti si ubio mog prijatelja — urlao je div.

— Sačekaj za trenutak. Dolazim odmah.

Kad je maršal stigao na verandu, čovek je nestrpljivo cupkao s noge na nogu.

Nebesa! Ovde dole je izgledao još opasniji. Taj snažni čovek imao je i preko sedam stopa. Izgledao je gotovo zastrašujuće.

Ljudi su se ponovo povukli u kuće. Nada da će maršal uništiti bandite izgleda da se opet rasplinula. Ako bi maršal prihvatio borbu sa ovom zveri u ljudskom obliku, bio bi sigurno izgubljen.

Iako je Dok Hilmers stajao iza prozora, sa dlanovima vlažnim od straha, u njemu je sve govorilo da bi trebalo na neki način da spreči ovo ubistvo. Ali ipak se nije usudio da izađe napolje.

I berberin Džouel Lendri je stajao iza zavesa svog sobička, ali ono što je učinio prošle noći, kada je izašao sa sačmaricom na ulicu, nije bio u stanju da ponovi. Sa strahom je posmatrao kako je čovek iz Misurija prilazio gorili.

Svi koji su živeli u još naseljenim kućama glavne ulice očekivali su sa strahom šta će biti. Neki su čak pokrili oči da ne bi morali da vide ovo gnusno ubistvo.

Čovek iz Misurija je neustrašivo prilazio gorili. Na tri jarde pred njim je zastao. Prekrstio je ruke na grudima i gledao u sitne zelenkaste oči zločinca, koje su ga podmuklo odmeravale.

— Ja sam Roko! — urlao je div.

— Šta hoćeš od mene, Roko?

— Ti si ubio mog prijatelja!

— A ko je taj tvoj prijatelj?

— To te se ne tiče. I onog debelog tipa u jami si takođe ubio.

Preplanulo lice čoveka iz Misurija je pocrvenelo od besa. Ovaj idiot se usuđivao da mu pripiše ubistvo njegovog prijatelja, trgovca tekstilom.

— Slušaj, Roko — odgovori Vajat, uzdržavajući se s mukom. — Biće za tebe sigurno najbolje da se sada brzo izgubiš odavde.

Divovski bandit ga za trenutak začuđeno pogleda, pa se onda grohotom nasmeja.

Tog trenutka su se preko, na doktorovoj kući, otvorila vrata. Dugonogi Slejter je izašao na verandu. Još uvek bleđ i pogrbljen od bola zastao je kod stuba na verandi.

— Nemoj dozvoliti da te tako blefira, momče! Smlati ga! Nabij ga u zemlju!

Kao senka, za njim izađe na verandu i Džim Dudi. Činilo mu se da sada njegov partner ima ovde neku šansu. Možda bi se na taj način mogli zbližiti sa Jorkovom bandom, od koje su ove dve varalice strašno zazirale.

— Ne dozvoli da te nasamari. Svrši s njim! Šta čekaš?

Roko polako okrene glavu i glupo se naceri.

— Nemojte se žuriti, momci. Ja ću to policijsko pseto rastaviti na sastavne delove kao staru stolicu.

Vajat je besno gledao snažnog kretena.

— Idi kući Roko — rekao je skoro blago.

— Opet trabunja — reče div. — Priđi!

Znatno brže nego što bi čovek očekivao, njegova pesnica polete napred, ali samo zahvaljujući munjevitoj reakciji uspeo je čovek iz Misurija da izbegne udarac. Vajat je bio na čisto da se nije smeo upustiti u dugu borbu sa tim čovekom. To mu je odmah bilo jasno.

Ali morao je da se bori. Borba je bila započeta i ona se morala završiti. I to što pre.

Vajat polete napred i desnom pesnicom pogodi diva u rebra a onda levom udari bandita u vrh brade.

Ovaj udarac je potresao diva, iako je on pokušavao da se to na njemu ne primeti. Odmah pojuri na svog protivnika, ali Vajatu uspe da izbegne i taj udarac.

Čovek iz Misurija je sve uložio u jedan udarac, koji je bandita opet pogodio u vrh brade. Kako je Vajat svu svoju snagu i težinu uneo u taj udarac, osetio je bol u celoj levoj ruci.

Taj trenutak Sijuks Siti nikada neće zaboraviti. Div je stajao tri pune sekunde začuđeno, buljeći sitnim zelenim očima u svog pro-

tivnika, pa se onda kao posečeno stablo sruči natraške na blatnjavu ulicu.

Uzvik radosti i olakšanja zaori se iz mnogih sakrivenih grla. Džouel Lendri i Dok Hilmers spontano su potrčali na ulicu. Sa nevericom su gledali u oborenog diva. Tada su, oklevajući, prišli i drugi ljudi.

Lendri se derao:

— On ga je pobedio! Jednim udarcem ga je oborio! Ljudi Sijuks Sitija, kucnuo je naš čas! Idite po oružje!

Jedan puščani hitac zazvižda ulicom, ostavljajući berberinu krvavu štraftu na licu.

Kao da ih je vetar odneo, svi su opet najednom nestali sa ulice.

Iz „Srebrnog meseca” dolazila su još petorica: Hal Danegan — pomoćnik šerifa, Ouin Kesedi — kovač, Bred Henderson od Vels Fargo Kompanije i jedan momak koga maršal još nije poznavao. Njih petorica su stajali na sred ulice, izazivački gledajući u maršala.

Vajat je još uvek osećao bol u levoj ruci, ali je stegao zube, iako je bio siguran da sada ne bi mogao da potegne bantlajn.

Džoul Lendri i stari Dok Hilmers stajali su još pored njega. Tada lekar podiže ruke u vis i povika:

— Zar ovo nikada neće prestati? Zar vam još nije dosta? Cela banda od dvadesetak ljudi napada jednog jedinog čoveka. Pa to je sramota! Vi ste najbanalnije ubice! Bedne lopuže! Šta tražite u našem gradu? Mi vas nismo zvali. Idite odakle ste i došli...

Ruka Hal Danegana polete ka opasaču, ali „pomoćnik šerifa” uplašeno zastade, gledajući u cev revolvera kalibra četrdesetpet, koji je maršal uperio u njega.

— Ruke u vis, mladiću — odjeknu ulicom metalni maršalov glas. — Biće to u svakom slučaju bolje po tebe. Šta li će ljudi ovde misliti o čuvaru zakona, koji poteže revolver na jednog nenaoružanog starog lekara.

Uz obavezni salto, maršalov revolver polete u kožnu futrolu. Banditi su gledali šta se to događa, a Hal Danegan pomisli: „Ja sam pazio samo na njegovu levu ruku. On dakle zaista nije blefer već stvarno puca sa obe ruke”.

Do sada su svi videli čoveka iz Misurija samo kako puca levom rukom i smatrali su da kolt u desnoj futroli nosi samo kao trik.

Ali, ipak, njih je bilo petorica, a Henderson je imao vinčesterku u ruci. Sa njom je taj nekadašnji razbojnik, pljačkaš poštanskih kočija pogađao flaše na šezdeset jardi.

Morali su da ga pobede i to sad odmah. Jenki Tom je tako naredio. Suviše prašine je digao u gradu.

Henderson je podigao pušku i uperio je na Lendrija.

— Čisti se sa ulice, čoveče! I vi, Dok.

Usne starog lekara su drhtale.

— Ostaću ovde, Henderson.

— Dobro, onda možete odmah leći pored njega, Dok. I to zauvek. Naime, na groblju.

— Dosta se ovde pucalo Hender-

sone — vikao je stari lekar. — Dva čoveka su već poginula noćas, a duplo toliko vas trči okolo sa smrvljenim kostima. Vi ste jedno krdo bivola bez mozga...

— On će dolijati, Dok! — urlao je gostioničar.

— Može biti, ali onda će nekoliko vas poći sa mnom — odgovori maršal ledenim glasom.

Ali onda je najednom izgledalo da je sreća okrenula leđa maršalu iz Dodža.

Sa ugla, kojem je bio okrenut leđima, pošto su svi dosadašnji napadi dolazili sa južne strane, naišla su još dvojica.

Jenki Tom i „Zviždukalo” Ted.

Napravili su zaobilazni put, da bi tu izašli iz sporedne ulice, koja kod hotela ulazi u glavnu i da bi tako došli maršalu s leđa.

Vajat ih još nije primetio, ali je to shvatio po izrazu lica one petorice, koji su stajali ispred njega.

Grom i pakao! Uvek je pazio na levu sporednu ulicu, a protivnik, koji mu je sada bio iza leđa, mora da je došao iz desne. Vajat podiže revolver na onu petoricu bandita i nategne oroz.

— Dvojicu od vas ću svakako povesti sa sobom.

Tada iza sebe začu oštri zvuk melodije „Misuri”, koji iznenada prestade.

— Tvoja igra je završena, Erp! — derao se Tom Jork.

— Ja ću završiti s njim — začu se neprijatni glas „Zviždukalo” Teda.

— Nećeš ti ništa! — viknu vođa bande. — To je moja stvar, samo moja i ničija više. Stolećima će ljudi ovde pričati kako je Jenki Tom na ovom mestu ustrelio Velikog maršala Vajat Erpa.

— Ako se ipak prevarite u tome, Jork! — razeže se kao nož oštar glas glavnom ulicom Sijuks Sitijsa.

Jenki Tom i „Zviždukalo” Ted su se istovremeno okrenuli, držeći revolvere u ruci.

Tada preko, sa ugla, prasnuše dva pucnja. Iz oblaka barutnog dima elastično skoči na ulicu Dok Holidej.

U obe ruke je držao revolvere.

„Zviždukalo” Ted je klečao na zemlji. Sada mu je bila smrvljena i desna šaka.

Vođa bande je revolver odleteo iz ruke. Petorica bandita, koji su stajali pred Vajat Erpom, zapanjeno su buljili u Holideja.

Tada Jenki Tom zaurla:

— Pokrenite se, psi! Zbrišite ih! Njih je samo dvojica, a vas je pet!

Ali banditi se nisu ni pomakli. Blenuli su u odlučno lice čoveka iz Misurija, koji je stajao samo nekoliko jardi ispred njih.

Pozadi su videli mršavog kockara, kako stoji raširenih nogu, držeći u rukama svoje nategnute koltove sa po šest metaka, a njihovu pesmu su već dobro poznavali.

Tada Dok Hilmers potrča u kuću, pa se malo zatim vrati sa jednom starom puškom u ruci.

I berberin je doneo svoju tešku sačmaricu, sa kojom je već noćas pomogao maršalu i Dok Holideju.

A onda su i ostali građani tog ne-
kada tako ponosnog grada Sijuks
Sitija prišli, držeći puške u ruka-
ma i pre nego što su se banditi,
ostaci Jorkove bande, povratili od
iznenađenja, bili su opkoljeni i ra-
zoružani.

Lendri priđe vođi bande i uhapsi
ga.

Jenki Tom je bio tako prenera-
žen i potišten, da nije ni pomiš-
ljao na otpor.

Pet minuta kasnije svi zajedno
su bili u zatvoru.

Grad je odahnuo.

Kada su ljudi uz veselje i radost

pola sata kasnije prilazili šerifovoj
kancelariji, da se zahvale svojim
oslobodiocima, videli su na svoju
žalost da su ona dvojica nestala.

Dok Holidej i Vajat Erp su sedeli
dole u luci, pola milje udaljenoj od
grada. Pored njih je proticala pe-
nušava plava voda Misurija.

Vajat je držao u ustima vlat tra-
ve i, grickajući je, upita, ne okre-
ćući glavu prema Dok Holideju:

— Kako je?

— Hvala, sasvim dobro. A zahva-
ljujući i vašoj pomoći dobro sam
se ispavao. Ali vi znate: kada se
pripuca, onda se uvek probudim...

K.R.A.J

ISTINITE LEGENDE O DIVLJEM ZAPADU VELIKA BITKA

General Džordž Armstrong Kaster, oficir Uniije, koga su se crvenokošci najviše plašili (i koga su zbog dugačke plave kose nazvali Duga Kosa) jahao je zamišljen na čelu Sedmog konjičkog puika. S vremena na vreme prišli bi mu zastavnik i mladi trubač, koji bi izmenjali nekoliko reči među sobom, tek toliko da ubiju jednoličnost marša, ali komandant nije obraćao pažnju na njihove reči i izgledalo je kao da ih i ne čuje.

General je pustio svog konja da se malo izdvoji od ostalih i predao se mislima. Činilo mu se da je upravo došlo njegovih pet minuta — taj veliki i godinama očekivani trenutak. Ako bi zaista našao indijansko selo koje mu je bilo označeno, ne bi bilo potrebno dugo čekati; uzviknuo bi: „Juriš” i njegova sablja bi poslala „sve te proklete divlje u Večna lovišta”.

U tišini, koju je remetio samo bat konjskih kopita, zveket opreme, marmuza i sablji, Duga Kosa se sećao jednog događaja od pre mnogo godina, kada je još bio dečak, događaja koji ga je svakog dana opseđao, što ga je dovodilo do besa. Tek

je bio napunio 16 godina kada se to dogodilo. Bio je pitomac vojne akademije u Vest Pointu. Na ispitu, kome je, pored ispitivača majora Stenlija Tejpa, profesora taktike, prisustvovao i general Robert E. Li (isti onaj koji se godinama kasnije proslavio kao vođa Južnjaka) postavljeno mu je pitanje šta bi radio kada bi se našao na otvorenoj ravnici, oči u oči sa neprijateljem, čija bi snaga bila ravna njegovoj ili nešto slabija? Šta ako bi neprijatelj bio u boljem položaju, ili ako bi imao zaklon od artiljerijske vatre? Njegov odgovor nije zadovoljio profesora i ovaj mu reče: „Pitomče Kastere, nisam baš najzadovoljniji vama. Loš ste taktičar”.

Čak i danas, kada bi negde sreo tog majora Tejpa, mirne duše bi mu zavrnuo šiju. Kako baš njemu da kaže tako nešto? Njemu, koji je od malena samo sanjao o tome da postane general.

Pa ipak, on je postao general. I to suviše rano. Imao je tek 23 godine — priseća se — kada je za vreme rata između Severa i Juga vodio svoje konjanike u pogibeljne okršaje, o kojima su čak i novine

pisale i on je bio unapređen u čin generala: najmlađi general Unije. Posle rata, zbog nekih prekršaja bio je degradiran u kapetana ali je sa godinama ponovo stekao generalske širine.

U tom ugleda nekog konjanika kako se približava galopom. Podiže ruku i zaustavi kolonu. Čekao je. Konjanik je prilazio. Kada je bio sasvim blizu njega, prope konja i zaustavi ga u mestu. Bio je to Polu-žuto lice, jedan od najvernijih izviđača iz Plemena Vrana. Crvenokožac, koji je na sebi imao tipično indijansko odelo, skide konjički šešir ukrašen sa dva pera, okrete se na leđima konja i pokaza prstom neodređeno prema preriji. Kaster dade znak jednom naredniku i jednom vojniku i zajedno sa njima odgalo-pira prerijom sledeći Polužuto Lice.

Kada su stigli na vrh brda, koje se uzdizalo nad dolinom reke Litl Big Horn, skriveni među drvećem, četiri jahača ugledaše indijansko selo na obali reke. Kaster od oka proceni da tu može biti oko hiljadu Indijanaca. To je bila prilika koju je čekao. Tada se seti lekcije taktike majora iz Vest Pointa. Seti se reči koje je neki oficir po imenu Mersi zapisao u jednoj svojoj knjizi: „Moderna taktika ratovanja nije od velike pomoći kada se čovek susretne sa divljim prerijskim plemenima” Mersi je bio potpuno u pravu, a on, Kaster, sada će to i dokazati na licu mesta. Neće čekati dolazak generala Gibona koji, prema naređenju generala Terija, treba da mu se pridruži u slučaju napada. On okrete konja i velikom brzinom odjaha do svojih ljudi da izda potrebna naređenja.

Dok se general Kaster zanosio snovima o slavi, u jednom vigvamu indijanskog logora, na obali reke Litl Big Horn, drugi general — ali sa perjanicom na glavi umesto širita na rukavima — razmišljao je o svom životu i poslednjim burnim događajima. Bio je to poglavica Ludi Konj, vođa plemena Minekondžu, koje je spadalo u veliku porodicu Sijuksa Ogalala. Pored njega su sedeli Bilk koji Sedi iz plemena Ogalala, Gal — vođa Čejena — i Sahem iz Unkpapa i Sans-Arka.

Poglavica Ludi Konj imao je tek 32 godine, ali je već bio dobro poznat kao odvažni ratnik i kao nepobedivi vojskovođa u sukobima sa omrznutim bledolikim vojnicima. Bio je visok i suv — sve sami mišići — a za razliku od ostalih crvenokožaca, bio je svetle puti i kose. Ožiljak na obrazu davao je njegovom licu izraz odlučnosti i snage.

Ludi Konj sećao se bitke od pre 8 dana, 17 juna 1876. kada se sukobio sa jedinicama pod komandom generala Kruka, u čijem je sastavu bilo 15 eskadrona konjice i 5 četa pešadije. Čak i da se bio povukao radi zaštite celog plemena, njegov postupak ne bi bio smatran za nešto nečasno. Ipak, pošto se potrudio da odvede na bezbedno mesto žene i decu, on se na čelu svojih ratnika borio ceo dan. Uveče je general Kruk morao da se povuče, kako bi izbegao masakr svojih trupa. Već je jednom, pre tri meseca, taj isti oficir bio potučen od Sijuksa.

Sada je Ludi Konj dobro znao da će doći do velikog sukoba. Znao je da će „plave bluze” hteti da se osвете za svoj poraz. Znao je, takođe, a njegovi izviđači su mu to

i potvrdili, da ga traži velika vojska. Među vojnicima bio je i oficir Duga Kosa, najomrznutiji protivnik Indijanaca. Zvali su ga još i Plava Kosurina ili Sin Zvezde Danice. Ipak je Ludi Konj više voleo da ga se seća po imenu Ženoubica — kako su ga nazvali Čejeni.

Mladi, poglavica Sijuksa, još se dobro sećao užasa koji je prouzrokovao glas što se proneo plemenom da je Duga Kosa sa svojim vojnicima izmasakrirao žene i decu u indijanskom logoru pored reke Vičite. Sada je Ženoubica bio među Plavim bluzama koje su proganjale Sijukse. Ludi Konj pređe prstima preko oštrice svog dugog noža. Dao bi on sve što mu je najdragocenije — svog ratničkog konja, veliku perjanicu, tomahavk koji mu je ostavio otac — samo da može da se dočepa skalpa krvoločnog generala bledolikih.

U svemu, bilo je šest do sedam hiljada Indijanaca, od kojih je preko dve hiljade bilo spremno da se sruči kao usov na Kastera. Ludi Konj diže ruku u znak pozdrava. Ostale poglavice mu odvratiše. Većanje je moglo da počne.

Kada se general Kaster vratio do mesta gde je ostavio Sedmu konjicu, pozvao je svoje oficire i naredio:

— Vi, majore Bentin, uzmite tri eskadrona i idite na jug doline gde su ulogoreni Indijanci. Vi, kapetane Mak Dugal, ostanite da branite kola.

A vi, majore Rino, uzmite tri eskadrona i pođite sa mnom. Ja vodim ostalih 5 eskadrona. Vi ćete se grupisati prema središtu sela a ja ću prići sa severnog dela doline. Kada svi eskadroni budu na predviđenim mestima, krenućemo zajedno u napad. I dobro upamtite, gospodo, i recite svojim vojnicima: „General Kaster vam naređuje da budete bez milosti. Zapamtite: Indijanac je dobar jedino dva metra pod zemljom”.

Pre nego što su plave bluze zauzele svoje položaje oko doline Litl Big Horn, Ludi Konj je već bio izdao svoja naređenja.

— Bledolikih je mnogo manje nego nas. Ostali bledoliki su još suviše daleko. Mi ćemo ih uništiti. Prepustite meni radost da lično skinem skalp velikom poglavici Dugojoj Kosi. Ja sam rekao. Haug.

Dok je Kaster sa svojih 225 konjanika išao na sever, major Rino je pokušao iznenadan napad ali je pogrešio put. Odjednom su se njegova tri eskadrona našla okružena Indijancima, koji su pucali kao pomamni, sejući užas u protivničkim redovima. Major je naredio povlačenje i ostaci njegovih trupa uspeše da se probiju do majora Bentina. Dve grupe su uspele da se održe do dolaska pojačanja.

Kada je Kaster sa svojim ljudima stigao na položaj, Ludi Konj ga je pustio da priđe što bliže. Svi ratnici, otkočenih pušaka i zategnutih to-

tiva, gledali su poglavicu očekujući znak.

Poglavica Sijuksa je bio na svom ratničkom konju. Sedeo je nepomičan u sedlu. Činilo se da je bio odsutan duhom, da ništa ne vidi. Ipak, njegove oči su već bile ulovile figuru morskog neprijatelja. Kada je već razaznao crte lica generala Kastera i video ga kako vadi sablju da da znak za napad, on lagano podiže vinčesterku, brižljivo nanišani i povuče okidač. Samo je nagli trzaj konja spasao život generalu Kasteru, ali je ovaj prvi hitac bio znak za napad. Istog trenutka stotine i stotine ratnika osuše paljbu na vojnike. Indijanci su dobro nišani. Belci su padali kao muve, desetkovani.

General Kaster pozva k sebi jednog od svojih najboljih vojnika i naredi mu:

— Ako uspeš da se sa svojim konjem probiješ kroz obruč ovih divljača, trči do majora Terija. Traži da pošalje pomoć.

Konjanik pozdravi po vojnički, povuče uzde, okrete konja i odjaha kao vihor. Strele i meci su zujali oko njega ali je on neprestano obadao konja. Konačno je uspeo da zađe za greben brda. Bio je spasen. Dok je galopirao sećao se bitaka u kojima je do tada učestvovao u svojoj domovini. Zvao se Djovani Martini i borio se sa Garibaldijem.

Odmah je bilo jasno da pomoć neće stići na vreme. Dok su Indijanci pucali tako da su im se puške usijale konjanici su se bez predaha branili kao lavovi, ali su njihovi redovi bivali sve ređi i ređi. Oni koji su još bili na nogama zbijali su se oko svog generala. Kaster je uzimao karabine iz ruku ranjenih i mrtvih i nastavljao da puca, bodreći vojnike da ne popuste. Kada bi njegovi momci uspevali da žestokom paljbom trenutno odbiju napad, on bi grozničavo punio svoja dva kolta da bi već sledećeg trenutka njima poslao u smrt nekoliko ratnika Sijuksa.

Ludi Konj je pratio razvoj bitke. Neumoljiv, naređivao je svojim ljudima da ubijaju ranjenike, a sam je bez predaha nišanio vinčesterkom. Po brzini kojom je repetirao oružje moglo se videti da nije štedeo municiju. Ali, ma koliko se trudio, nije uspeo da pogodi najmorskijeg neprijateljskog vojnika. Konačno i Kaster, koji je jednom rukom bio obujmio barjak Sedme konjice, a drugom praznio burence svog kolta na napadače, posrnu najpre na kolena a onda, pogođen nekim zalutalim zrnom, lagano pade na zemlju. Za trenutak steg ostade da se vihor iznad bojišta, a onda se zanjha i pade preko svog branioca.

Posle nekoliko minuta na razbojište se spusti tišina. Niko više nije pucao. Pokolj kod Little Big Horna

bio je završen. Od 225 ljudi generala Kastera samo su se dva spasla: glasnik — Italijan koji je otišao po pomoć i skaut Polužuto Lice, koji se prerušio u Sijuksa i pobegao između vigvama indijanskog logora.

Svi ratnici oboriše se na bojno polje urlajući. Počinjala je svirepa operacija skalpiranja. Nekim vojnicima je bila skinuta čak i brada. Ludi Konj priđe generalu Kasteru

sa spremnim oštirim nožem. Hteo je da se sagne. Onda se odjednom uspravi i reče svojim ratnicima:

— General Duga Kosa je mrtav. General Duga Kosa je bio veliki ratnik. Ludi Konj poštuje velikog ratnika. General ide u večna lovišta bledolikih sa svojim skalpom. Niko ne sme da dira generalov skalp. Ja sam rekao. Haug!

I ode, ne okrenuvši se više.

KRAJ

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

TREĆI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U AVGUSTU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠICA 1.
ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

JUL 1969.